

MESTNA KNJŽNICA ENČITALNIKA IDRIJA

časopis
SLOGA

KUD SLOGA

ČASOPIS SLOGA

Letnik XIII

Številka 1, december 2015

IZDAJATELJ

KUD Sloga, Črni Vrh 84, 5274 Črni Vrh nad Idrijo

GLAVNA UREDNICA

Polona Rudolf Žigon

UREDNIŠTVO

Urška Čuk, Nataša Hvala, Lovrenc Habe, Katarina Rudolf

LEKTORIRANJE

Nataša Hvala

OBLIKOVANJE

Janez Hvala

NASLOVNICA

V dolini tihi,

zmagovalna fotografija natečaja KUD Sloga

avtor fotografije: Matej Rudolf

PREDZADNJA STRAN

Prireditev ob 120-letnici PGD Črni Vrh,

19. julij 2015

avtorica fotografije: Polona Rudolf Žigon

ZADNJA STRAN

Koncert ob 40-letnici MePZ dr. Frančišek Lampe Črni Vrh

18. april 2015

avtorica fotografije Patricija Bizjak

NAKLADA

400 izvodov

TISK

Birografika Bori d.o.o. Ljubljana

Beseda glavne urednice

V Slovarju slovenskega knjižnega jezika lahko preberemo, da je praznik dan, ko se navadno ne dela, posvečen kakemu pomembnemu dogodku ali spominu nanj. In ko se ob koncu leta ozremo nazaj in v svojih glavah premlevamo, kaj se nam je v letu dogodilo, kje smo bili, kaj smo lepega doživeli, lahko ugotovimo, da je bilo iztekajoče se leto polno najrazličnejših dogodkov, doživetij, dosežkov ter osebnih in društvenih praznikov. Praznovati pa ne moreš sam, to bi bilo dolgočasno in nesmiselno, to ne bi bilo praznovanje. Praznuje se vedno z drugimi, z družino, s prijatelji, sorodniki, sosedi. Praznovanja nas bogatijo, saj se takrat srečamo z ljudmi, s katerimi se pogovarjamo, se smejemo in smo veseli. Na naši mali Črnovrški planoti sta v skoraj preteklem letu kar dve zelo aktivni društvi praznovali svoji okrogli obletnici delovanja in obe sta to obeležili s svojima prireditvama. V obe je bilo vložena veliko truda in zagnanosti in prav zato je bilo na koncertu ob 40-letnici Mešanega pevskega zbora dr. Frančišek Lampe in na gasilski paradi ob 120-letnici Prostovoljnega gasilskega društva Črni Vrh tako veliko obiskovalcev in zato sta prireditvi tako odmevali. Tudi KUD Sloga obema društvoma čestita. Spomnili smo se ju s fotografijama na zadnji in predzadnji strani časopisa.

Noben človek ni otok, popolnoma sam zase, vsak človek je kos celine, del kopnega, je zapisal angleški pesnik John Donne, zato vsem bralcem Časopisa Sloga v novem letu želim, da ste skupaj s sosedi, sodelavci, prijatelji in sokrajanji ter z vsemi, ki jih imate najraje, povezani v celino in da bi skupaj uresničili vse novoletne zaobljube in želje.

Polona Rudolf Žigon

Nataša Hvala

Suša

Muza me je zapustila,
navdiha reka je usahnila.
Ne najdem več nobene rime,
tudi prosti verz mi gine.

Ni kolone več besed,
kot da šle bi na izlet
ali bi se izselile,
na poslanstvo pozabile.

Janja Kavčič

Otroci 8. vojne

Igrali smo se igre sonca –
v mesečini zvezd in lune,
plavalimo vse do konca
v šepetanju divje strune.

Sonce ni iskalo pravljič –
v kraju lune in kovanca,
stali smo v vrsti mravljič
brez lepote sanj iz spanca.

Pravljičica le luč za vrati –
v kovanec vtisnjene prevare,
mravljičice le suženj v vati
pred strahovi iz omare.

Sonja Habe

Jesenska serenada

Še zadnji list
odpadel je z drevesa,
v zraku
zaplesal je
po nežnih taktih
jesenske serenade.

Golo drevo
od sramote se zavilo
v belo prosojno
je meglo.

Ne skrivaj, drevo,
pred mano golote,
prepusti se soncu
njegove toplote.

Naj te božajo
njegovi žarki,
naj te zaziblje
vetrič lahan
v sanje
jesenske serenade.

Lilijana Homovec

Pet let

Petka je res lepotica,
poleg okroglega gladkega lica
ima še strehico, da ji ne sveti
sonce na lica na morju poleti.

Petka je krasna, če jo napiše
učitelj v zvezek, ko Mihec nariše
najlepšo palačo za svojo krastačo,
ki skrivaj jo ima kot živalco domačo.

Najbolj pa je carska petica takrat,
ko mama na torti prižiga petkrat,
saj veš, da vse leto, ko srečaš kje teto,
ki vpraša gotovo po letih te spet,
pokažeš le roko in rečeš: »Glej, pet!«

Oživili bomo gledališko igro

Res je, da na podeželju hiter tempo življenja, nošnja mobilnih aparatov na vsakem koraku in divjanje brez pozdravov še niso v modi. A moramo priznati, da počasi že prodira tudi v osrčje Trnovskega gozda.

Na tem mestu pa se poraja vprašanje: Kako se ubraniti teh modernih trendov obnašanja? Tisti, ki hodijo na razne pevske vaje, športne treninge ali ustvarjajo kaj drugega – moram reči, da je na Črnovrškem kar precej možnosti – vedo, da se za čas vaj ali treningov odklopijo od realnosti in zaplujejo v nekakšno fikcijo.

Ljudje zapustimo realnost tudi takrat, ko si ogledamo kak film, predstavo ali proslavo. In KUD Sloga vam s svojimi rednimi prireditvami skozi celo leto omogoča prav to. Letos smo začeli z nočjo knjige, kjer se je bralo vaše najljubše knjige. V goste smo povabili ljudi, ki so bili v Keniji in Tanzaniji, pa čarovnika in poleg vseh tradicionalnih prireditev pripravili 1. fotografski natečaj ter kratko prireditev ob otvoritvi novoletnih lučk. Po novem nas lahko spremljate tudi na facebooku.

Ob sprejemu predsedniške funkcije so mi člani KUD-a podali precej predlogov glede izboljšave dvorane. Idej je precej, denarja žal dosti manj. Res pa je, in člani KUD Sloge se tega še kako zavedamo, da se da z majhnim denarjem narediti čudovito prireditev. Bistvena je volja pripravljavcev. Primer je bil letošnji Bernardov večer.

foto: Lovrenc Habe

V prihodnjem letu pa bomo ponovno oživeli gledališko igro. Na tem mestu vas že sedaj vabim zraven! Lahko ste stari ali mladi, važno je, da radi igrate ali pa pomagajte v zaodruju.

Vstopite v drug svet, tudi s pomočjo KUD Sloge.

Lovrenc Habe

Inventura 2014 postregla z lepimi predstavami

Prav je, da ob koncu vsakega leta pogledamo nazaj – kaj smo storili dobro in kaj bi lahko izboljšali. Zadnjo nedeljo v letu 2014 se je tako odvijala Inventura 2014. Inventuro že tradicionalno pripravlja Kulturno-umetniško društvo Sloga.

Postregla je s pregledom leta 2014 na Črnovrškem v videu in besedi, zvrstili so se številni instrumentalisti in pevci. Med drugimi so že tradicionalno nastopili člani domačega ansambla Javor. V narodnozabavni pesmi (v bistvu bolj zabavni pesmi), ki govori o meščanskem fantu, ki je prišel na kmetijo pomolzt kravo, se je prvič kot vokalist predstavil Miha Tominec. Nastopilo je kar precej harmonikarjev, pa tudi pianistka, violinistka in flautistka. S svojim prihodom nas je v parodiji počastila Helena Blagne, ki je v dvorani pod nekaterimi stoli skrila nekaj čokolad, kav in dva »glaža« vina. Oglasil se je tudi predsednik sveta KS Jurij Kavčič, za smeh v dvorani pa so, letos že drugič, poskrbele mlade članice KUD Sloge. Če strnemo nekatere odzive obiskovalcev, bi lahko rekli: »Lanska Inventura je bila lepa.«

Polona Rudolf Žigon

V novo leto s koledarjem

Koledar je orodje, ki nam pomaga urejati naše vsakdanje življenje in naše delo. Z njim enostavno načrtujemo bodoče dogodke, nanj zapisujemo obletnice in rojstne dneve, lahko pa je tudi lep okras naše dnevne sobe. In take posebne koledarje so ob koncu prejšnjega leta v

foto: Polona Rudolf Žigon

delavnici KUD Sloga izdelali otroci. Pod vodstvom Vere Rudolf so se vsi zagnano lotili dela. Najprej so na list papirja narisali sebe, sličico okrasili in jo nalepili na karton. Dodali so še številke za letnico in seveda koledarček, na katerem so lahko vsak dan odtrgali en listek. Nastali so lepi in zanimivi koledarji, ki so v iztekajočem letu gotovo krasili marsikatero dnevno ali otroško sobo.

Lovrenc Habe

Otroci obožujejo krompirček, odrasli čenče

Sredi februarja je KUD Sloga pripravila pustovanje za otroke. Prišlo je preko 70 malih in velikih šem; od družine, ki je bila v celoti pripravljena za čajanko, do čarovnic, rožic, gusarjev in drugih pravljčnih ter resničnih bitij. Po rajanju so prisluhnili zgodbi o velikanu, potem pa so se posladkali še s tradicionalnim pomfrijem in čajem.

Kmalu zatem, natančneje 21. marca, pa je najmlajše krajanke zabaval čarovnik Jole Cole. Skupaj s čudovitim Bauhom sta pripravila številne skrivnostne vragolije.

28. marca so v goste povabili kolege iz KUD Sovodenj. Slednji so se predstavili z odlično Kmečko komedijo. Neč bat teater slovi po dobrih igrah in tudi slednja komedija, ki so jo napisali sami, je upravičila njihov sloves.

foto: Lovrenc Habe

Zgodba govori o življenju na turistični kmetiji. Naj na tem mestu še omenim, da bomo prihodnje leto igralsko zasedbo ponovno oživel tudi v našem KUD-u.

Katarina Rudolf

Povzpeli smo se na streho Afrike

Seveda se nismo mi povzpeli na Kilimanjaro, ampak skupina dveh Belokranjcev in treh Primorcev, ki so šli na popotovanje po Tanzaniji. 24. aprila 2015 je skupinica gostovala tudi v črnovrški dvorani in pripravila potopis. Predaval nam je Belokranjčan Jaka Malnarič. V začetku smo izvedeli, da so se na pot odpravili lansko leto v septembru. Njihov glavni cilj je bil osvojitve najvišjega vrha v Afriki Kilimanjara (5895 m). Uvodoma je bilo povedanih nekaj splošnih informacij o sami Tanzaniji in Kilimanjaru. Za vzpon na vrh so vzeli krajšo turo. Na njej so jih spremljali tudi lokalni vodiči in nosači opreme. Sama pot je bila proti vrhu zelo težavna zaradi višinske razlike in redkejšega zraka. Da je vzpon res bil težak, so pričale tudi fotografije fantov, ki so na vrhu jokali. Za občudovanje razgleda niso imeli veliko časa, saj bi s tem ogrozili svoja življenja zaradi višinske bolezni. Možnost smo imeli videti nekaj izjemnih panoramskih fotografij. Ko so se vrnili nazaj v dolino, so odšli še na safari, kjer so v ledeniški dolini opazovali zebre, žirafe, slone ... Po vzponu so si fantje privoščili še nekaj sproščujočih počitnic na Zanzibarju. Tam so

spoznavali lokalno zgodovino in utrip mesta. Vsi navzoči smo vzdihovali ob sanjskih fotografijah peščenih plaž, palm in sinjmodrega morja. Povedali so nam, da je to bila izjemna izkušnja, ki je terjala veliko fizičnega, predvsem pa psihičnega napora, a se je izplačalo, saj jih je po mukah čakal prijeten dopust v senci ob morju.

sodelavci KUD Sloge

Noč knjige

Vsak, ki je že prebedel noč ob razburljivi in nadvse zanimivi zgodbi knjižnega junaka, ve, da je svet knjig poseben, čaroben in neustavljiv, ko se enkrat vanj potopimo. Tekli smo s Francko za vozom, premlevali Razkolnikovo krivdo, se zaljubljali v gospoda Darcyja, odkrivali zaklade na skrivnostnih otokih ob petih prijateljih ali premikali konje pred vilo Čiračara s Piko Noga-vičko. Knjige imajo neverjetno moč spodbujanja domišljije, bogatenja besednega zaklada ter ustvarjalnosti pri ljudeh vseh starosti. Zato so se zbrali slovenski knjižničarji, nekatere založbe in društva, ki podpirajo kulturo branja, ter leta 2014 zasnovali projekt Noč knjige. K sodelovanju so povabili vse kulturnike in druge ljubitelje knjig. Gre za preprosto promocijo branja knjig v obliki organizacije najrazličnejših dogodkov, kateremu smo se v letu 2015, na svetovni dan knjige, 23. aprila

zvečer, pridružili tudi mi. O tem, kako smo se imeli, naj spregovorijo fotografije, vsi pa ste vabljeni 23. aprila 2016 zvečer, da se udeležite novih in zanimivih druženj s prijateljico knjigo.

Urška Čuk

Naj pesmi srca nam vedre

Najstarejše najdeno glasbilo – piščalka iz Divjih bab nam priča o tem, da so ljudje od vsega začetka živeli z glasbo. Ko starša s pomočjo ultrazvoka prvič zaslišita bitje srca še nerojenega otroka, je to kot poskočna pesem, ki je polna življenja. Tudi ko človeško srce neha biti in se duša preseli v večnost, jo tja pospremimo s pesmijo, da se umirimo, potolažimo in počasi najdemo smisel za življenje naprej. Pesem je kot dežnik, pod katerim najdemo zavetje za svoje srce, in vsi, ki smo se udeležili tradicionalne pevske revije, smo to zavetje začutili. Spet so nas zbori; devet jih je, ki delujejo na naši planoti, s svojimi ubranimi glasovi popeljali prek sveta ježkov (Otroški zbor Sonček iz vrtca) v dobro jutro in dober dan (Otroški zbor Cekinčki). S svetlečimi rokami (Mladinski pevski zbor OŠ Črni Vrh) smo z lah-koto zleteli (MoPZ Pobje) v prav poseben dan (Otroški zbor Cekin) ter obiskali jezero bliz' Triglava (ŽePZ Ivan

foto: Helena Felc

foto: Lovrenc Habe

Rijavec). Dan se je pretil v enakonočje (MePZ dr. Frančišek Lampe), še pred tem pa smo zmolili rožni venec (Otroški pevski zbor župnije Črni Vrh) in tako sklenili, da bomo pričevali ljubezen do konca življenja (Mladinski zbor župnije Črni Vrh).

Žiga Žveplan

Življenje je več kot slava

8. novembra ob 18. uri smo na Črnovrški planoti pozdravili spomin na Bernarda Čuka, ki je prejel številne odlike za umetniško ustvarjanje od mladih nog ter vse do svojega poslednjega verza. Izpostavili smo poetična ustvarjanja različnih pesnic iz Črnega Vrha in okoliških krajev in jih s pomočjo recitatorske ekipe ter glasbene spremljave udejanjili in se z njimi igrali na gledališkem odru. Življenjska tematika izbora pesmi je nudila širok spekter obdobij, v katerih se znajdemo – od mladega in svežega skakljanja skozi življenje v rosnih letih, do zaspanih najstniških let, mimo učene in preudarne odraslosti in vse do čipkastih spominov, polnih hrepenenj, želj, ambicij in modrih spoznanj. Tudi scenografija je subtilno predstavila ravno to življenjsko minljivost in prehodnost, zvoki citer in prečnih flavt pa so pospremili posamezne pesmi in navdušili obiskovalce v dvorani.

Nastopajoči so presenečali z glasnim hropenjem in krohotanjem pri bolj ekspresivnih pesmih, nas navdušili s strastjo prebranih izpovednih kitic, čudovito pa so predstavili tudi bolj samoreflektivne in nežnejše verze pesmi Moj svet in Ti si. V skromne pol ure smo že lahko slišali bučen aplavz iz dvorane KUD Sloga v Črnem Vrhu. Občinstvo je odhajalo presenečeno nad energijo, ki so jo nastopajoči pustili na odru, kar so z veseljem komentirali in obljubliali, da se nam ponovno pridružijo naslednje leto, še prej pa se vsi skupaj ponovno vidimo na tradicionalni Inventuri v zadnjem mesecu leta.

Poslušali smo pesmi izpod peres Dorice Tominec, Sonje Habe, Lilijane Homovec, Janje Kavčič, Nataše Hvala, in Urške Čuk – slednjima dvema so se na odru pridružili še Janez Hvala, Manca Rudolf, Valentina Rupnik in Luka

foto: Helena Felc

Žgavec. Namesto ptičkov, ki so odšli na jug, so za glasbeno spremljavo poskrbele Katjuša Rupnik in Metka Rudolf na prečni flavti ter Terezija Rupnik na citrah, za osvetlitev in povezovanje pa je skrbel Lovrenc Habe. Celoten večer je nastal izpod dirigentske paličice Žige Žveplana, za scenografijo in promocijo dogodka pa je poskrbela Helena Felc.

Verjetno so vsem obiskovalcem najbolj odzveneli ravno zaključni verzi recitala, saj so skorajda nekakšna stalnica poetičnemu ustvarjanju, neodvisno od obdobja in zgodovinskega konteksta – opozorilo, da svoj čas zapravljamo za stvari, ki nas ultimativno v življenju pustijo prazne in ga morda premalo namenimo ravno lepim večnim spominom, ki nas bogatijo in pospremiijo na dolgi poti skozi življenje.

“Življenje je več kot slava, bogastvo, ugodje, kajti vse to mine.

Življenje je vse to,

kar rojeva lepe, večne spomine.” (Nataša Hvala)

Veseli nas, da smo nekaj teh lepih in večnih spominov pomagali ustvariti tudi na Bernardov večer v Črnem Vrhu.

foto: Cvetka Batič

Lovrenc Habe

Otvoritev novoletnega okrasja na vasi

Začelo se je na kavi v enem izmed dveh vaških bifejev s preprosto mislijo: »Zakaj bi hodili gledat otvoritev lučk v Ljubljano, če lahko to naredimo doma?«

V resnici ideja ni tako sveža. V KUD Slogi so se že nekajkrat pojavile želje, da bi naredili preprosto prireditve ob otvoritvi novoletnega okrasja. Nekaj časa se na tem ni storilo nič, zato smo se odločili, da je letošnje leto pravo za tovrstni dogodek. Dogodek Otvoritev novoletne smreke v Črnem Vrhu smo pripravili v sodelovanju s Krajevno skupnostjo, ki skrbi za nabavo luči, zadnja leta pa jih v njihovem imenu ureja električar Florjan.

Že takoj po Bernardovem večeru so se začele priprave na kulturno-novičarski del prireditve. Skozi resne teme, zavite v kratke skeče, so s kančkom humorja mladi člani KUD Sloga pripravili pregled svetovnega, slovenskega in idrijskega dogajanja v letu 2015. Za pravo božično vzdušje je poskrbel Mladinski pevski zbor župnije Črni Vrh, kot vedno realen pa je bil predsednik KS Črni Vrh Jurij Kavčič v kratkem nagovoru zbranim krajanom, ki so po končani prireditvi nazdravili predbožičnemu času pod sojem prazničnih lučk in nepogrešljivega bika. Levji delež k scenografiji sta prispevala lesarski mojster Stanko, ki je pripravil priložnostne ja-

slice, in Viktor, ki je pomagal pri organizaciji tega prijetnega dogodka, ki se bo gotovo še ponovil.

MoPZ Pobje

Ponovno smo bili v tujini

Pod še čisto svežimi in predvsem nepozabnimi vtisi našega prvega pevskega tekmovanja izven meja Slovenije, ki bi v nas zelo težko pustilo še lepše sledi, smo Pobje vstopili v novo leto. Preteklo leto je bilo za nas precej naporno, saj smo pripravili jubilejni koncert ob 10. obletnici, predvsem pa veliko časa in energije vložili v pripravo tekmovalnega programa, zato je bila zelo na mestu odločitev, da bo do konca sezone naš tempo nekoliko počasnejši in manj naporen. Vendar pa še zdaleč nismo počivali. Nastopili smo na vseh treh za nas že tradicionalnih revijah ter na Colu pripravili koncert moškega petja z domačim Moškim pevskim zborom Razpotje in Akademskim pevskim zborom Vinke Vodopivec. Kot vsako leto smo na pustno soboto v dvorano KUD Sloga zvalili pustne šeme, v začetku junija pa organizirali prijateljsko pevsko revijo Pesmi z vseh vetrov, na kateri ste poslušalci lahko prisluhnili dvema slovenskima sestavoma, s katerima smo Pobje stkali prijateljske vezi v španski Calelli, moškemu zboru s Cerkljanskega ter domačemu ženskemu pevskega zboru. V letu 2015 smo precej sodelovali tudi s črnovrškim oddelkom Vrtca Idrija, ki nam že dve leti velikodušno dovoli uporabo prostorov za pevske vaje. Na povabilo gospe Majde Lužnik smo skupaj z mešanico in ženskim zborom ter najmlajšimi pevci iz črnovrškega vrtca v dvorani KUD Sloga prepevali na koncertu Z roko v roki, vsem znane Žabe pa so v prepletu pobovskih in otroških glasov zazvenele tudi v Idriji na dobrodelnem koncertu za izgradnjo vrtca v Spodnji Idriji. Tudi v tujino smo se ponovno odpravili. Ker je naša obljuba že zelo dolgo delala dolg, smo se za prvomajske praznike na povabilo glasbenih kolegov iz orkestra Trichter-Gsichter skupaj s folklorno skupino Abraham podali na gostovanje v nemški Ebertshausen. Po ne-

kaj urah vožnje smo ugotovili, da geografija očitno ni pobovska skupna vrlina, saj se nam nekaj časa ni uspelo zediniti, v katerega od dveh obstoječih mest z istim imenom sploh gremo. Na koncu smo poenoteni prispeli na cilj in v štirih dneh doživeli marsikaj; od postavljanja mlaja, ogleda okoliške narave, domače pivovarne in tiskarne ter spoznavanja s tamkajšnjim kmetijstvom, do številnih nastopov, budnice za prvi maj, dobrega piva ter druženja s prijaznimi in zabavnimi domačini. Spoznali smo se tudi z novo športno disciplino, ki vključuje tek in dvigovanje uteži, in že razmišljam o tem, da bi jo v naslednjem letu predstavili sokrajonom ter organizirali vaški turnir. Če nam to ne uspe, pa bomo naše športne barve zastopali vsaj na vaškem nogometnem turnirju, na katerem smo letos spet dosegli odlično 2. mesto.

Poleg vsega zgoraj naštetega se nam je zgodilo še veliko drugih nepozabnih stvari, med katere prav gotovo štejemo nastop v družbi predsednika države na slovenski ob 120. obletnici PGD Črni Vrh ter naše prvo snemanje v profesionalnem snemalnem studiu. Posvetili pa smo se tudi pevski rasti in izobraževanju. Med nas smo povabili priznanega slovenskega zborovodjo Stojana Kureta in mladega produktivnega skladatelja Andreja Makorja, ki sta nas poleg veliko tehničnih stvari naučila nekaj, kar lahko uporabimo tudi izven našega zborovskega ustvarjanja: šele, ko pri petju v zboru ne slišimo samo samega sebe, ampak se naučimo poslušati sopevce in harmonije, ki ob našem petju nastajajo, bodo skladbe, ki jih izvajamo, dobile pravo zvočno podobo. Zato bomo Pobje v prihajajočem letu veliko delali na poslušanju – tako na vajah, kot tudi pred njimi in po njih.

Irena Kenk

Danes za jutri v Osnovni šoli Črni Vrh

V šolskem letu 2014/15 je bilo v sedmih oddelkih vpisanih skupno 115 učencev. V šoli smo imeli dva oddelka podaljšanega bivanja (od 1. do 5. razreda), v katera je bilo vključenih 63 učencev, in dva oddelka varstva

vozačev, v katera je bilo vključenih 44 učencev. Vozačev je bilo 69, od tega se jih je 27 v šolo vozilo z avtobusom, s šolskim kombijem 37, 5 učencev pa so vozili starši sami (Mrzli Log, Kanji Dol).

Skladno s podzakonskimi določili in navodili pristojnega ministrstva smo imeli že tretje leto, kot posledica premajhnega števila učencev v posameznih razredih, kombinacijo 3. in 5. ter 7. in 8. razreda.

Rezultati nacionalnih preizkusov znanja v 6. in 9. razredu so bili nad slovenskim povprečjem pri slovenščini, matematiki, angleščini in kemiji.

Tudi v lanskem šolskem letu smo izvajali tečajno obliko poučevanja angleščine, in sicer od 1. do 5. Razreda. Izvajalec je že tri leta Ljudska univerza Ajdovščina. Poleg tega smo imeli angleščino tudi v drugem razredu kot obvezni predmet. Zavedamo se, da ima v času vse intenzivnejšega svetovnega povezovanja tuji jezik čedalje večji pomen tudi v vzgoji in izobraževanju. Znanje in jezikovne sposobnosti, ki jih učenci usvajajo in razvijajo pri pouku tujega jezika, so pomembne najprej zaradi neposredne uporabe za učence, pozneje pa za njihovo poklicno izobraževanje, za širjenje njihovih komunikacijskih sposobnosti prek meja materinščine tako v poklicnem kot tudi v zasebnem življenju. Zavedati se moramo, da bodo zdajšnje generacije pri iskanju zaposlitve konkurirale s celotno Evropo in tudi svetom.

Poleg obveznih vzgojno-izobraževalnih vsebin, ki smo jih realizirali v celoti, so se učenci udeleževali tudi različnih šolskih, kulturnih in športnih tekmovanj tako na lokalnem kot na državnem nivoju in dosegli od bronastih do zlatih priznanj.

Za učence tretjega razreda smo izvedli tečaj plavanja (Ajdovščina), za učence 6. razreda šolo v naravi (Savudrija) ter tabor za nadarjene (Vojsko).

Učenci, ki so obiskovali izbirni predmet nemščina I, so se udeležili strokovne ekskurzije v Salzburg skupaj z učenci OŠ Prestranek.

Uspešni so bili tudi vsi trije pevski zbori, še posebno mladinski, saj je s projektom Roke uspešno predstavljal našo šolo na prireditvi Mavrica generacij v Gimnaziji Jurija Vege Idrija. Kasneje so točko nadgrajevali in jo spreminjali, da so se z njo predstavili tudi na reviji Naša

foto: Barbara Petkovšek

pomlad v Idriji in na krajevni reviji pevskih zborov Naj pesmi srca nam vedre.

Učenci so se udeležili 8. likovnega natečaja Drevo, ki ga organizira OŠ Šturje. Dve učenki sta prejeli nagrado za svoje avtorsko delo, ena pohvalo in devet učenk priznanje za razstavljeno delo.

Osnovna šola se vključuje v lokalno in regionalno okolje ter se medgeneracijsko povezuje. Tako sodelujemo z oddelkoma Glasbene šole Idrija in Čipkarske šole Idrija v Črnem Vrhu. Učenci Glasbene šole Idrija s svojimi glasbenimi točkami, pripravljenimi pod mentorstvom svojih profesorjev, obogatijo šolske prireditve, enako pa se z razstavami čipkarskih izdelkov popestrijo tudi šolske razstave.

Vključeni smo bili tudi v državne projekte, in sicer:

- Profiles – projekt 7. Evropskega okvirnega programa, ki je namenjen poučevanju in učenju naravoslovnih predmetov na osnovi družbeno naravoslovnega konteksta z raziskovanjem,
- Projekt »Rastem s knjigo OŠ 2014«,

- Preventivni projekt »Policist Leon svetuje«,
 - Projekt Zdrav življenjski slog,
 - Preventivni projekt: Mladinske delavnice v sodelovanju s Centrom za socialno delo Idrija,
 - Projekt Vzgoja za zdravje v sodelovanju z Zdravstvenim domom Idrija,
 - 25. Nacionalni otroški parlament na temo Izobraževanje in poklicna orientacija,
 - Projekt Dvig socialnega in kulturnega kapitala v lokalni skupnosti v povezovanju z okoljem v sodelovanju z Gimnazijo Jurija Vege Idrija, OŠ Spodnja Idrija ter Vrtcem Idrija. V okviru tega projekta je bil izveden tudi EKO dan (tema: zavržena hrana) v sodelovanju s Komunalo Idrija in PGD Črni Vrh. Izvedene so bile delavnice na trgu v Črnem Vrhu, gasilci so prikazali postopek oživiljanja in prve pomoči, tudi z uporabo defibrilatorja, na stojnici Komunale Idrija pa so učenci dobili natančnejše informacije o ločevanju odpadkov.
 - V sodelovanju z goriško lokalno agencijo GOLEA, ki nam je finančno pomagala pri izvedbi EKO dneva, smo obiskali predstavitev astronomije in prikaz eksperimentov v Idriji, si ogledali EKO brunarico pri OŠ Cerkno in se udeležili zaključne prireditve projekta Obnovljivi viri energije v primorskih občinah z OVE in URE dnevom.
- Skupina učencev, ki je izdelovala EKO kostume, je delo načrtovala že 4 mesece pred dogodkom. Zbirala je embalažo določenih vrst hrane. V zbiralno akcijo so bili vključeni vsi učenci in njihovi starši. Dve učenki sta posodobili pravljico o Sneguljčici in jo naslovili Sneguljčica in trije robotki. Na EKO dnevu so nastajali kostumi za 4 glavne junake pravljice, kostume so učenci izdelovali mesec dni pred dogodkom pri različnih dejavnostih izven pouka.
- Na šoli skrbimo tudi za stalno izobraževanje zaposlenih. Oblike izobraževanja so različne, od študijskih skupin za posamezna področja do individualnih izobraževanj na seminarjih, ki prispevajo k strokovni osebnostni rasti zaposlenih. Učitelji so aktivno sodelovali na IV. znanstvenem posvetu Vodenje v vzgoji in izobraževanju, Sodelovanje v teoriji in praksi, v Portorožu s tremi projekti.

Poleg tega smo poskrbeli tudi za ureditev šole, in sicer smo v času počitnic obnovili tlak na vhodu v šolo, hodniku ob garderobah, obnovili stopnice, prepleskali del šolskih prostorov in nabavili pohištvo za pisarno učitelja športne vzgoje. Uredili smo tudi šolsko igrišče in izvedli prvo fazo ureditve igrišča za prvo in drugo triado, ki nam je bilo odvzeto ob gradnji vrtca. Opremljamo učilnico za računalništvo z novim pohištvom in 15 računalniki, ki nam jih je podarilo Ministrstvo za finance ob pomoči občinskega svetnika Mira Krevsa, domačina iz Lomov.

V naslednjem letu bomo morali pozornost nameniti II. fazi sanacije radona, ki je v letošnjem letu izpadla iz planov lokalne skupnosti in države.

Barbara Rupnik

Novim zmagam naproti

»Z-D-R-A-V-O, ZDRAVO, ZDRAVO, ZDRAVO!« se je zaslilo s prostora, kjer smo se septembra 2015 zbrali taborniki, ki smo v svoje vrste vabili nove pripadnike naše družine. Propagandni tabor je uspel in pridružil se nam je kar nekaj otrok, ki so se želeli spoznati z življenjem tabornika. Starejši taborniki smo se pridno zაკopali v taborniške priročnike in na motivacijskem vikendu na Pšenku sestavili letni program dela. Tako so se naša srečanja lahko začela. Polni vznemirjenja in pričakovanja smo se podali novim zmagam in uspehom naproti. Razdeljeni v tri starostne skupine smo pričeli z delom, ki je v večji meri usmerjeno v učenje taborniških veščin, v katerih se bodo taborniki izkazali na taborniškem tekmovanju, ki se ga bomo predvidoma udeležili v pomladnih mesecih naslednje leto. Na srečanjih se otroci spoznavaajo z vezanjem vozlov, postavljanjem šotorov, učijo se Morsejeve abecede in signalizacije z zastavicami, preizkušajo se v orientaciji ... Vsekakor pa ne manjka igre, ki poveže prav vse udeležence, tako otroke kot tudi vodnike. Niso pa samo otroci tisti, ki se učijo novih veščin. S tem se bomo v prihodnje spopadali tudi vodniki. Organizirali bomo namreč občasna

srečanja, na katerih bomo osvežili in poglobili že usvojeno znanje, hkrati pa se bomo spoznavali z vsemi novostmi, ki se neprestano pojavljajo.

Ne glede na to, da imamo kar nekaj dela s pripravljanim na taborniško tekmovanje, pa smo vedno pripravljene izpeljati tudi različne akcije. Tako smo se že povezali z Viktorjem Lampetom in skupaj z njim izvedli druženje ob noči čarovnic za otroke in njihove starše ter seveda za druge krajanje Črnovrške planote.

Na tem mestu bi se radi iskreno zahvalili prav vsem, ki ste nam do sedaj kakorkoli priskočili na pomoč in nas pri našem delovanju podpirate.

Z naravo k boljšemu človeku!

Katja Bajec Felc

Občutja, ki se jih ne da opisati

Mešani pevski zbor dr. Frančišek Lampe je v pretekli pevski sezoni praznoval 40-letnico delovanja. Seveda je zbor obstajal tudi že prej, mogoče v malo drugačni obliki. Leto 1975 pa se nekako šteje za začetek organiziranega delovanja.

Koncert ob obletnici je za zbor vedno nekaj posebnega. To mi je bilo tudi vodilo, ko sem izbirala program. Želela sem, da bi bil naš koncert lep kulturni dogodek, na katerem bi uživali pevci in poslušalci.

V začetku leta 2014 nas je k sodelovanju za oblikovanje novoletnih koncertov povabil orkester Cantabile in njegov dirigent Marjan Grdadolnik iz Logatca. Ko sem ga vprašala, ali bi nam z orkestrom pomagali sooblikovati naš jubilejni koncert, je bil takoj za. Tako je bil v moji glavi že postavljen grobi okvir programa – en del bo izvajan z orkestrom, en del pa bo samo zborovski. K sodelovanju sem povabila tudi solistko Jerico Rudolf, ki se je zelo rada odzvala povabilu, česar sem bila zelo vesela.

Najprej sem izbrala program, ki ga je izvajal samo zbor. Poskušala sem izbrati skladbe, ki so predstavljale zboru nek dodaten izziv (dvozborno, solisti), hkrati pa so svojo sporočilnostjo nagovorile tudi poslušalce. Tako

foto: Patricija Bizjak

smo zapeli *Ubi caritas et amor* (M. Durufié) – Kjer do brota je, ljubezen, tam prebiva Bog. Ostale skladbe so bile Marijine, vendar vsaka s svojo sporočilnostjo oziroma razlogom, zakaj je bila uvrščena v program. Tako je bila *Mati naša Svetogorska* na programu zato, ker je to skladba, ki jo je napisal skladatelj Jože Trošt, ki je meni osebno velik zgled na področju dirigiranja in interpretacije zborovskih skladb.

V drugem delu, kjer se je zboru pridružil tudi orkester, smo najprej poslušali orkester s priznano solistko Manco Rupnik. Nekaj skladb, ki so bile izvajane, smo z orkestrom izvedli že na dobrodelnem novoletnem koncertu v Cankarjevem domu v Ljubljani, nekaj pa smo jih naštudirali prav za obletnico. Kot se za naš zbor spodo-

bi, smo zaključili s Händlovo *Alelujo* in Venturinijevimi *Znamenjem*. Seveda so svoj pečat h koncertu dodale solistka Jerica Rudolf, povezovalka programa Helena Pregelj Tušar in naša organistka Andreja Kavčič.

S pripravami in študijem programa smo začeli že celo leto prek koncertom. Pevci so zavzeto hodili na pevske vaje – tudi dodatne. Vaje so bile zelo intenzivne. Veliko je pripomogla tudi korepetitorica Lea Zajec, s katero sva skupaj pripeljali zbor do tega jubileja. Zato se mi je zdelo prav, da vsaj eno skladbo na koncertu dirigira tudi ona. Pevci so se zelo angažirali tudi pri vseh ostalih aktivnostih, ki so bile potrebne za izpeljavo koncerta. Ko smo s pevci čakali na grand finale, sem jim položila na srce, naj na koncertu uživajo. Ko smo s prvo pesmijo

na koncertu prebili led, sem čutila, kako se pevci sproščajo, na njihovih obrazih je bilo videti, da uživajo. Nekateri so potočili tudi kakšno solzo ganjenosti, kar sem opazila tudi pri poslušalcih. To je ganilo tudi mene. Iskreni aplavzi in vse pozornosti, ki smo jih bili deležni na koncu koncerta, zahvala župnije, predstavnikov drugih zborov, orkestra, podelitve častnih članstev ... to so občutja, ki se jih ne da opisati.

Vesela sem in hkrati ponosna, da sem lahko skupaj s pevci in ostalimi nastopajočimi soustvarila tako lep jubilej in kulturni dogodek v naši cerkvi, za katerega verjamem, da bo še dolgo odmeval.

Anka Sedej

Z roko v roki

Da znajo prebivalci Črnovrške planote ubrano peti, so dokazali letos 15. maja, ko so se zbrali na prireditvi z naslovom *Z roko v roki* v črnovrški kulturni dvorani. V počastitev dneva družine, tedna ljubiteljske kulture in v sklopu projekta *Dvig socialnega in kulturnega kapitala* je Vrtec Idrija – enota Črni Vrh organizirala ta dogodek. Na njem so sodelovali štirje pevski zbori, ki delujejo v našem kraju – Moški pevski zbor Pobje pod vodstvom Veronike Škedelj, Ženski pevski zbor Ivan

foto: arhiv vrtca

Rijavec pod vodstvom Katje Bajec Felc, Mešani pevski zbor dr. Frančišek Lampe pod vodstvom Katje Bajec Felc in otroški zbor vrtca Idrija – enota Črni Vrh Sončki pod vodstvom Majde Lužnik.

Nastopali niso samo zbori in skupine, temveč so v njih prepevali očetje, mamice, otroci, tete, strici, bratrance, sestrične ... Družinske vezi, ki jih med seboj povezujejo, so nastopajoče še dodatno motivirale za ubrano petje. Domačnost je vela iz vsake pesmi, pa tudi iz postavitve na odru – predvsem otroške. Mlajši, ki niso peli, so v naročju staršev in vzgojiteljev spodbujali nastopajoče otroke kar na odru. Koliko ponosa so občutili starši ter kako veseli, srečni so bili otroci in kako varno so se počutili ob tem dogodku, si lahko samo predstavljamo. Prireditve obiskovalcev ni pustila ravnodušnih. Nastopajoče so nagradili z dolgim aplavzom, zarosilo pa se je tudi marsikatero oko.

Namen prireditve je bil nedvomno dosežen. Taki dogodki, ki se nas dotaknejo, nam ostanejo še dolgo v spominu, nas bogatijo in nas spomnijo, da se v tem hitrem tempu življenja moramo ustaviti in si dati priložnost za druženje ter deliti vse lepe stvari, ki so v nas, z družino in s svojim krajem.

Ernesta Bonča

Pesmi osrečujejo

ŽePZ Ivan Rijavec iz Črnega Vrha nad Idrijo ima svoje začetke že v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja, po 23 letih premora pa sedaj že 8. leto nadaljuje s svojim delovanjem. Pod vodstvom zborovodkinje Katje Bajec Felc nas v zboru prepeva 23 pevk, vedno pa smo pripravljene medse sprejeti nove pevske navdušenke. Vsako sredo se z veseljem udeležujemo pevskih vaj, ki jih imamo v glasbeni učilnici Osnovne šole Črni Vrh. Naša srečanja in prepevanja nam dajejo veliko motivacije in spodbude za širjenje lepih pesmi, pozitivnih ritmov, ponosne pa smo tudi na naš doprinos k slovenski kulturi. Plod naših vaj in vztrajnosti naše zborovodkinje, ki nas vedno z resnostjo, a hkrati tudi s humorjem,

spodbuja, so namreč uspešni nastopi tako v domačem kraju kot drugje, kamor smo povabljene. Navdihuje nas želja, da bi bilo čim več ljudi deležnih naše pozitivne energije in da se skupaj radostno družimo. Vsako leto prepevamo na krajevni reviji Naj pesmi srca nam vedre, na občinski reviji in na reviji Primorska poje.

V letošnjem letu smo poleg udeležb na revijah v sredini meseca maja najprej nastopale v kulturni dvorani v Črnem Vrhu skupaj z zborom malčkov iz krajevnega vrtca, ki ga je vodila Majda Lužnik, in v sodelovanju z ostalimi odraslimi zbori iz Črnega Vrha. Pri polni dvorani poslušalcev so njihove in naše pesmi odmevale v čudovitih tonih, ki so pričarali trenutke, polne navdiha. Na povabilo MoPZ Pobje smo v začetku junija skupaj z njihovimi gosti zapele na prireditvi Pesmi z vseh vetrov, kjer je svoj čar prispevala tudi narava s sončno obsijanem popoldnevom.

V veliko čast nam je bilo, da smo lahko s pesmijo presenetile dve krajanki Črnega Vrha, ki sta praznovali 90. rojstni dan. Tako kot za njiju, ki sta bili naše pesmi zelo veseli, je bil tudi za nas to nepozaben dan in zelo prijetno doživetje.

V juniju smo si skupaj ogledale operno hišo v Ljubljani in Verdijevo opero Rigoletto.

Letni koncert, in to že 7. po vrsti, smo izvedle konec novembra v naši kulturni dvorani. Posebnost nastopa je bila krstna predstavitev Triptiha življenja, ki ga je na besedila naše pevke Lilijane Homovec uglasbil sklada-

foto: Nevenka Čuk

telj Aleš Makovac. Zelo smo bile vesele, da je na koncert prišel tudi skladatelj. Gre za sklop treh čudovitih pesmi, ki pa se jih ni dalo kar tako naučiti. Potrebni je bilo mnogo vaj. Za popestritev programa smo izbrale temo živali. Zapele smo pesmi o čričkih, šmen-tani muhi, čebelicah, škrančkah, čuku, goskah in kurjih gospeh, ki so ustvarile zabavno in humorno vzdušje. V goste smo povabili vokalno skupino Slav`na, ki deluje pod vodstvom zborovodkinje, skladateljice in pianistke Jelke Bajec Mikuletič. Pevci prihajajo iz Slavine, njene okolice ter Košanske doline. Ta nepozaben koncert smo zaključili s skupno pesmijo, večer pa nadaljevali v sproščenem druženju z gosti.

Seveda pa z našim delom nadaljujemo tudi po koncertu in že pripravljamo nov pevski program.

Lovrenc Habe

Prioritete: Voda, čistilna naprava in kanalizacija, cesta in optika

Svež Svet Krajevne skupnosti Črni Vrh se je prvič sestal lani oktobra, letos februarja pa so skupaj z županom pregledali projekte za tekoče leto. Tako kot je župan Občine Idrija ostal Bojan Sever, je bilo vodenje KS Črni Vrh ponovno zaupano Juriju Kavčiču.

Župan je izpostavil 4 glavne projekte. Najprej se je zaustavil pri vodovodu, ki je na Črnovrški planoti pri koncu, in nadaljeval z obnovo vaškega trga. Slednja se izmika iz leta v leto. Ko pa se bo delalo, po županovih besedah leta 2017, bodo uredili vse, in sicer kanalizacijo, vodo, asfaltacijo in optiko. Sproti se bo delalo še pločnik proti Zadlogu.

V nadaljevanju je svetnike zanimalo, ali se bo še kje asfaltiralo. Znano je, da občina za asfaltacije evropskega denarja ne bo več dobila. Zato je župan dejal, da bodo asfaltirane najprej tiste ceste, ki so bolj prometne, ter tiste, katerih lastniki bodo občini darovali zemljišče ob cesti.

Sledile so še predstavitve nekaterih manjših projektov. Občina letos (še) ni odkupila prostorov nekdanje ban-

foto: Lovrenc Habe

ke, kamor bi se širila zelo obiskana črnovrška knjižnica. Čeprav se je sprva predvidevalo, da bo zaradi povečanega števila prevoznih sredstev (nov vrtec) ob jutrih na cesti proti vrtcu in osnovni šoli nastal prometni kaos, pa temu le ni tako. Kljub temu pa je zemljišče pri kasarnah za izgradnjo nove ceste odkupljeno. Izgradnja ceste je predvidena prihodnje leto.

Že februarja se je govorilo, da bodo luči, ki gorijo na parkirišču pri novemu vrtcu tudi ponoči, najverjetneje izklopili. Pa temu ni tako. Je pa občina letos napovedala reorganizacijo javne razsvetljave – zamenjali naj bi žarnice z led svetili ter tam, kjer razsvetljava sveti v prazno, slednjo ugasnili oziroma namestili na primernejšo lokacijo.

Poleti smo v parku dobili novo turistično tablo. Nekaj tabel bomo še dobili in bodo usmerjale do posameznih znamenitosti. Na tem mestu se pojavlja vprašanje, ali bo lahko vsak domačin (kmet, obrtnik) postavil tablo za svojo obrt. Odgovor z občine je: »Če bo lahko turistom kaj ponudil.«

Letošnja priznanja sveta KS Črni Vrh na marjetno nedeljo pa so prejeli: Matevž Rupnik za vrhunške športne dosežke, s katerimi prispeva k prepoznavnosti kraja, za pomemben prispevek pri ohranjanju krajinske podobe našega podeželja ter ohranjanju kulturne in tehniške dediščine je priznanje prejela družina Žgavec iz

Mrzlega Loga, Marija in Marko Mikuž pa sta prejela priznanje za aktivno delo, prizadevanja in prispevek na različnih področjih družbenega dogajanja v kraju, za pomemben prispevek k trajnostnemu razvoju kraja na različnih področjih družbenega dogajanja je priznanje prejelo Društvo za trajnostni razvoj Zadloga Trma. Ob koncu leta se je predsednik sveta KS dvakrat srečal s krajanji Predgriz in se dogovarjal glede lokacije čistilne naprave.

Nataša Hvala

Utrip župnije v letu 2015

Pastoralno leto 2014–2015 je bilo posvečeno graditvi našega odnosa z Bogom v župnijski skupnosti in na osebni ravni. K temu naj bi pripomogel vseslovenski pastoralni načrt, ki naj bi ga izoblikovale župnije s pomočjo župnijskih pastoralnih svetov. Tudi naš ŽPS se vključil v to dogajanje in kot župnija iskal poti, kako vero približati današnjemu človeku. Predvsem kaj storiti, da bi mladi ohranjali vrednote vere in iz vere tudi živeli. Ugotavljali smo, da je treba začeti pri sebi, ker še vedno velja rek: »Kar imaš in kar živiš, lahko daš«. Vsi smo poklicani, da poglobljamo svoj odnos z Bogom in živimo v ljubezni.

Na praznik Brezmadežne, 8. decembra, se je začelo leto Božjega usmiljenja. „Odločil sem se sklicati izredno jubilejno leto, ki bo poudarilo Božje usmiljenje. To bo sveto leto Usmiljenja!“ je dejal papež Frančišek. Sveti oče poudarja bogastvo Božjega usmiljenja in izpostavlja veliko ljubezen, s katero nas gleda Jezus, ki ozdravlja naša grešna srca. Sveto leto naj bi po njegovih besedah prispevalo k temu, da bi Cerkev bolj izpostavila svoje poslanstvo pričevalke usmiljenja. „Organizacijo jubilejnega leta zaupam papeškemu svetu za spodbujanje nove evangelizacije, da bi celotno dogajanje prispevalo k novemu obdobju Cerkve in jo spodbudilo pri njenem poslanstvu prinašati vsakemu človeku evangelij usmiljenja. Prepričan sem, da celotna Cerkev potrebuje usmiljenja, saj smo vsi grešniki,“ je dejal sve-

foto: Srečko Vončina

ti oče. Zaželel je tudi, da bi jubilejno leto prispevalo k poglobitvi veselja v ponovnem odkritju Božjega usmiljenja, s katerim smo poklicani tolažiti vsakega človeka našega časa. (Prim.: <http://radio.ognjisce.si/sl/164/aktualno/16617/>)

Tudi v preteklem letu je ob četrtek po sveti maši molitvena skupina zvesto vztrajala v zbiranju pri molitvi. Članice skupine skrbijo tudi za molitev rožnega venca pred mašo. Ob tej priliki jim izrekamo hvaležnost za njihovo delo za blago naše župnije in Cerkve.

V župniji pridno sodelujejo in sooblikujejo bogoslužja člani skupine odraslih bralcev. Tudi v tem letu sta se nam pridružili dve novi bralki, tako da je sodelovanje bolj pestro.

Preko leta smo se družili ob praznikih, pri nedeljskih mašah in raznih pobožnostih – šmarnice in križev pot. Za najstarejše župljane je bilo tudi letos organizirano srečanje s sveto mašo in prijateljskim druženjem. Zanje se še posebej potrudijo članice in člani Župnijske Karitas. Kot župnija smo na začetku avgusta poromali na Sveto Goro, konec meseca pa na Barbano.

Ob koncu leta smo kot že mnogo let doslej sodelovali na Trikraljevski akciji.

V preteklem pastoralnem letu smo prve korake naredili tudi člani nove zakonske skupine. Srečujemo se enkrat mesečno, in sicer drugo soboto v mesecu. Vsak

par enkrat po svoji želji pripravi uvodno molitev in temo, o kateri se potem pogovarjamo. Srečanje vedno zaključimo v sproščenem pogovoru ob kakšnih dobrotah. Skupina še vedno nudi prostor zakonskim parom, ki doslej še niso zbrali dovolj poguma.

Na gospodarskem področju smo postorili kar veliko. Kot je bilo v načrtu, smo obnovili streho na župnišču. V načrtu je bila še obnova strehe na cerkvi, a je bila iz objektivnih razlogov preložena na drugo leto.

Na podstrežju župnišča sta bili narejeni dve sobi za učilnici, ki ju rabimo predvsem v času oratorija in za druge pastoralne potrebe.

Prebarvana so bila vsa vrata in okna pri cerkvi, za kar gre največja zasluga Viktorju Lampetu, Silvu Felcu in župniku.

Za dostop s kora v zvonik so bila napravljena nova vrata in pod ter urejena električna napeljava v zvoniku. Pod zvonikom je montirana nova senzorska svetilka.

Vse stroške smo pokrili iz nabirk in prostovoljnih prispevkov župljanov. Pri vseh delih je bilo narejenih veliko prostovoljnih delovnih ur, za kar se v imenu vse župnije vsem, ki ste se žrtvovali, najlepše zahvaljujemo.

O delu številnih drugih skupin so nekaj vrstic zapisali kar sami voditelji ali udeleženci.

Majda Bajec

Naše delo in skrb sta še vedno namenjena ostarelim, bolnim in tistim, ki se znajdejo v stiski. Tudi v tem letu smo za praznike (božič, novo leto) na domovih in v domovih za ostarele obiskali in obdarili naše bolne krajanke in tiste, ki so stari nad 80 let. Ob sobotah je v domu za starejše organizirana ura molitve, ki jo že nekaj let vodi Sonja Habe. V letošnjem letu smo organizirali predavanje o demenci. Zdravnica Marinka Rudolf se je prijazno odzvala povabilu in pripravila zanimivo in poučno predavanje, ki je bilo dobro obiskano. Begunska kriza nas je nekako zaobšla, smo pa pripravljene pomagati, v kolikor bo potrebno.

Povečujejo se socialne stiske družin in tako jih je kar nekaj, ki so upravičene do prehrabnih paketov. Tudi nekaj otrok je posvojenih na daljavo in s tem se reši

marsikateri problem.

Srečujemo se enkrat mesečno, udeležujemo pa se tudi srečanj in seminarjev, ki so organizirani v bližnjih krajih. Dela ne zmanjka in če kdo čuti, da bi lahko kakor koli pomagal sovaščanom (z besedo in delom), naj se nam pridruži.

Janez Hvala

Že tri leta so minila, odkar smo tudi na Črnovrškem pričeli s svetopisemsko skupino. Prvo leto smo se pogovarjali o posameznikih v Svetem pismu, ki so imeli močno, lahko bi rekli kar nepremagljivo vero v Boga. Kar dve leti pa smo potrebovali, da smo se v srečanjih na štirinajst dni prebili skozi najkrajši evangelij, ki ga je napisal evangelist Marko. V letošnjem oktobru pa smo začeli s prebiranjem petdesetih najznačilnejših odlomkov Svetega pisma. Odkrivanje sporočila Svetega pisma skozi pisano besedo, ki je temelj naše vere, nam udeležencem biblične skupine tudi pomaga, da prenašamo to veselo sporočilo v medosebne odnose, družine, vas, župnijo in naša delovna mesta.

Ana Kavčič

Preteklo leto so nas na srečanjih Vere in luči spremljali nekateri veliki pričevalci. Devet nam manj poznanih oseb smo tekom leta podrobneje spoznali. Bili so si zelo različni. Od katolikov, pravoslavnihi do anglikancev ali baptistov. Imeli so različno dolga življenja (od 21 do 99 let), med njimi je bil en kralj in en pastir, nekateri so bili poročeni, drugi pa duhovniki ali redovniki. Toda skupna vsem je bila ljubezen do Jezusa, s pomočjo katere so dosegli nenavadne reči. Poklicani smo bili, da po zgledu velikih pričevalcev vržemo naše mreže, zato je vsako naše srečanje spremljala ribiška mreža. Učili smo se prav od njih – iz njihovih življenjskih zgodb, hkrati pa gradili na povezanosti in prijateljstvu med člani naše skupine in širše – v molitvi za povezanost v drugih skupinah naše regije.

foto: Roman Čuk

Polona Rudolf Žigon

V preteklem letu je otroški zbor deloval kot običajno. Sodelovali smo pri maši v božičnem času, pri prvem svetem obhajilu in na krajevni reviji. V septembru pa je prišlo do manjše spremembe. Ker sem jaz na rodniški, je zbor nekaj časa vodila Barbara Rupnik, ki se je dela lotila zagnano in z veliko energije. Trenutno v zboru prepeva 13 pevcev.

Črnovrška mladina

Zagon je bil velik, a tako kot pride včasih pri mladem človeku, ogenj navdušenja pojenja ter ko bi morala nastopiti vztrajnost, jo preglasijo druge obveznosti ali želje. Tako smo se z mladimi v župniji v lanskem veroučnem letu srečali manjkokrat, kot bi si želeli. Vseeno pa smo skupaj pripravili katehezo ob izdelovanju adventnih venčkov ter se veselili vsakega srečanja drug z drugim. V celoto nas je pa spet vse skupaj povezal poletni oratorij in spodbudil k vztrajanju v gradnji skupnosti.

Lovrenc Habe

Tako kot je že v navadi, se v začetku meseca septembra k ministrantskim vrstam priključijo novi fantje, tisti, ki pa so prestopili prag srednje šole ali drugega letnika srednje šole, se od tod poslovijo. Tako po novem 24

ministrantov vsak dan v letu poskrbi, da župnik nekoliko lažje opravlja svoje delo. Tudi letos so vas obiskali na veliko soboto, ko so prav v vsak dom prinesli blagoslovljeni ogenj. Žal nam v preteklem letu ni uspelo organizirati dekanijskega srečanja ministrantov v Črnem Vrhu. Morda pa bo to uspelo novemu voditelju ministrantov Andražu Kavčiču.

Dušan Žgavec

Kakor vsa leta doslej smo se tudi letos člani zakonske skupine redno srečevali. Druženje, pogovor in molitev v okviru zakonske skupine je bogastvo, ki naredi marsikatero težavo v vsakdanjem življenju manjšo in znošnejšo.

Letos sta nas na svojem peš romanju po Sloveniji obiskala voditelja zakonske pastorale Dani in Vilma Sitar. Nagovorila sta nas pri sv. maši in nato še na druženju v župnišču. Poudarjala sta, kako pomembna je zdrava družina, ki je edina lahko poročstvo za normalno družbo v prihodnosti. Je pa biti normalna družina v sedanjem kaotičnem svetu, kjer se merila in vrednote podirajo, vedno težje. Eden od kamenčkov, ki povezuje enako misleče zakonce, so tudi zakonske skupine. Zato smo lahko veseli, da se je oblikovala tudi mlajša zakonska skupina.

Lea Zajec

Mladinski pevski zbor je v preteklem letu redno, kot je to že v navadi, v vsakem cerkvenem obdobju enkrat sodeloval pri sv. maši, v juliju pa tudi na poroki v domači župnijski cerkvi. Skupaj z dramskim krožkom smo oblikovali božičnico in v maju nastopili na reviji Naj pesmi srca nam vedre.

Manca Rudolf

Z začetkom prejšnjega šolskega leta sem začela voditi župnijsko dramsko skupino. Do zdaj so se mladi in zagnani igralci decembra 2014 izkazali že v dvorani, kjer so otrokom pomagali pričakati Miklavža, marca smo v cerkvi razveselili tudi svoje mamice, saj smo z igro obeležili materinski dan, na oratoriju pa so otrokom slikovito prikazali življenje Dominika Savia. Ker je dela

in otrok veliko in ker več glav več ve, mi že od oratorija naprej z vodenjem pomaga Valentina Rupnik in upam, da nam bo skupaj uspelo ustvariti še boljše dramske uprizoritve in tako popestriti kulturno življenje na Črnovrškem.

Terezija Rupnik

Pri pritrkovalcih smo letos kot vsako leto uvajali nove, sveže pritrkovalce. Letos so bili štirje pritrkovalci, ki zelo uživajo v pritrkovanju. Vaje smo imeli ob sobotah ob 8. uri in na začetku smo najprej vadili na bakrene cevi v župnišču. Ko smo znanje osvojili in je šlo približno brez napak, smo šli na zvonik. Igrali smo na 3 zvonove. Igrali smo ob raznih cerkvenih praznikih in tudi prvič smo pospremili s pritrkovanjem prvoobhajance v cerkev.

Tomaž Rudolf

Tudi letos je oratorij potekal drugi teden v avgustu. Spremljali smo življenjsko pot svetega Dominika Savia ob katehezah, delavnicah in igrah. Mladi iz župnije so kot animatorji pridno bdeli nad preko 70 otroki, želja animatorjev pa je, da se v njihove vrste vključi še več mladih. Teden smo zaključili s pohodom in s sveto mašo, pri kateri so udeleženci oratorija tudi sodelovali.

Jernej Zajec

V lanskih jaslicah smo na pobudo Ivana Rudolfa ob stoti obletnici začetka 1. svetovne vojne prikazali praznovanje božiča na fronti. Na pobočju porušene Svete Gore je veliko naših dedkov in pradedkov na fronti praznovalo božič. To je bila velika svetovna morija. Zaradi teženj po drugačni delitvi Evrope je politika skregala narode in navadno prebivalstvo je za njihove interese bilo primorano prijeto za orožje. Kljub vojni je v času božičnih praznikov orožje utihnilo. Zgodilo se je, da so vojaki na božično noč zlezli iz svojih rovov, si voščili vesel božič in se skromno obdarili. Odvzeli so jim vse, niso pa jim mogli odvzeti vere in upanja.

V letošnjih jaslicah pa bomo prikazali slovenski božič v sodelovanju s klekljaricami. Sodelovali bomo tudi na razstavah na Sveti Gori in Vipavskem Križu.

Lidija Habe

Zelo verjetno je, da se človek na neki točki življenja vpraša: Kdo sem? Ali je življenje sploh smiselno? Kaj se zgodi, ko umrem? Francoski fizik in filozof Blaise Pascal je govoril o človekovi potrebi po smislu življenja, ko je dejal: »V srcu vsakega človeka je Stvarnik oblikoval prazen prostor, ki ga lahko napolni le Bog po svojem sinu Jezusu Kristusu.« Sestra Rebeka se zelo trudi, da ženam podeli bogata življenjska izkustva s Stvarnikom.

Rajka Gostiša

15 let uspešnega dela

Pirnatova kočica stoji malo pod vrhom Javornika na sedlu, ki povezuje Javornik in Dedni vrh. Prvo leseno kočico so idrijski planinci postavili malo nižje od sedanje v bližini kmetije Medved in jo odprli 4. avgusta 1907. Poimenovali so jo po profesorju Maksu Pirnatu (1875–1933), prvem predsedniku Idrijske podružnice SPD, ki ima velike zasluge za razvoj planinstva na tem območju pred 1. svetovno vojno. Po njej so italijanske oblasti razpusstile slovenska društva in stara lesena kočica je počasi razpadala. PD Idrija je leta 1949 začelo graditi novo kočico in jo slovesno odprlo 20. julija 1952.

PD Javornik smo domačini ustanovili marca leta 2000 z namenom, da Pirnatovo kočico na Javorniku rešimo pred propadom, saj jo je močno načel zob časa. V primerjavi z ostalimi PD-ji je to majhno društvo, a pohvalno je, da nam članstvo narašča in v tem letu smo že zabeležili članstvo 78 planincev.

Že pred uradno potrditvijo društva s strani PZS smo črnovrški planinci pošteno zavihali rokave in začeli z delom. Postavili smo nov razgledni stolp, ki planincem od blizu in daleč ponovno omogoča enkratni razgled od Beneške lagune do Pirana in od Triglava preko Karavank do vrhov Kamniških Alp.

Takoj potem, ko je bilo društvo tudi uradno registrirano, smo začeli z obnovo Pirnatove kočice. Najprej smo morali opraviti najnujnejše – obnovili smo zunanje omete in lesene obloge, ki jih je močno načel zob časa in seveda neugodne vremenske razmere, katerim kočica

foto: arhiv PD Javornik

kljubuje na vrhu Javornika. Kočica je bila v stanju, ko človek ne ve, kje bi začel z delom. Vsepovsod vlaga in plesen. Začeti je bilo treba tako rekoč iz nič.

Danes je preteklo 15 let delovanja našega društva in rezultat našega obstoja in delovanja je lepo obnovljena kočica. Sezidali smo povsem novo kuhinjo ter uredili nove sanitarije, postavili novo drvarnico, vzdali nova vrata in okna, izolirali kletišče ter popolnoma preuredili jedilni prostor. Popolnoma sta že urejeni dve sobi, dve pa še čakata boljši jutri. Trudimo se tudi z okolico okrog kočice in tu so še vsa tekoča vzdrževalna dela.

Vse to so dela, v katera smo črnovrški planinci vložili ogromno svojega časa, truda in udarniškega dela. Z dotacijami, ki smo jih prejeli, smo lahko v glavnem pokrivali le stroške materialov, delo pa nam še danes plačuje zadovoljstvo ob obisku Pirnatove kočice. Kočico smo dali v najem in tako jo vestno in skrbno oskrbuje družina Sajevec z Vodice.

V društvu pa se ne ukvarjamo samo s prenovo kočice. Cilj nam je delo z mladimi in prav tu smo v tem letu naredili korak naprej. Zanje smo organizirali planinske izlete in se kot vsako leto udeležili tekmovanja Mladina in gore.

Organiziramo tudi dva tradicionalna množična pohoda na Javornik. V decembru bo že 37. zimski pohod, ki se ga udeleži okrog 1000 pohodnikov iz Slovenije,

Hrvaške in zamejske Italije – lepo vabljeni tudi vsi krajanj! V februarju pa organiziramo nočni pohod ob polni luni, letos je bil 15. po vrsti. Poleg tega se na Javorniku dogaja še marsikaj: pohodi, ki jih organizira sosednje PD iz Podkrajja, Bubin tek, ki spada v Primorske teke, Pirnatova kočja je že gostila učence, ki so prišli v šolo v naravi, tu prihajajo skupine mladih astronomov, gostili smo že cebejaše in konjenike. Vsekakor pa je pomembno to, da se obisk planincev večja in da se planinci zadovoljni vračajo nazaj. To nam pomeni priznanje za dobro opravljeno delo in vzpodbudo za naprej.

Blažka Benčina

Skrbno prepletene niti

Društvo klekljaric Črni Vrh-Godovič je kot ponavadi tudi v letu 2015 pridno klekljalo. Letošnji večji projekt je bil postaviti razstavo z naslovom Marija v čipki. Poiskale smo različne vzorce s podobo Marije in si jih glede na znanje in želje razdelile med sabo. Bile smo presrečne, ko smo skozi tedne opazovale nastajanje izdelkov, saj je vsaka sklekljana Marija izdelana s skrbno prepletanimi nitmi. V aprilu smo se z avtobusom odpeljale do Bovca, kjer smo v cerkvi Device Marije našo razstavo otvorile s kratkim kulturnim programom in se na koncu družile ob pijači in jedi. Kasneje smo čipke predstavile tudi v črnovrški župniji, in sicer na marjetno nedeljo. S ponosom lahko povemo, da si je razstavo ogledala tudi prva dama, žena predsednika Boruta Pahorja. Vesela je, da ohranjamo tradicijo izdelovanja čipk.

Spomladi smo bile povabljene k občinskemu projektu Svetloba, pri katerem so sodelovala vsa društva idrijske čipke. Naše društvo se je predstavilo s prikazom črnovrške vasi. Vsako okno je krasila zavesa, izdelana iz čipke. Čipke so nastajale po vzorcih starih tehnik, ki jih je naša strokovna vodja Anka Jamšek v letu 2012 s pomočjo Osnovne šole Črni Vrh predstavila v priročniku Stare tehnike klekljanja oživijo. Razstava Svetloba je bila postavljena tako v Idriji kot tudi v Lepoglavu na Hrvaškem. Vsekakor je bila kvalitetna in na nivoju.

Med drugim smo sklekljale darilo za 40 let Mešanega

foto: Blažka Benčina

pevskega zbora dr. Frančišek Lampe, v juniju smo se kot društvo s svojimi izdelki predstavile v izložbenem oknu v Idriji, posameznice pa smo sodelovale tudi pri različnih natečajih, projektih ter klekljarskih tekmovanjih in bile pri tem uspešne.

Za lep zaključek tega leta in za vzpodbuden pričetek novega boste lahko v črnovrški cerkvi videli naša dela, ki bodo vsekakor pripomogla k atraktivnosti jaslic.

Ob tej priložnosti bi rada v imenu vseh klekljaric povabila v naše društvo tudi nove, tako mlade kot starejše klekljarice. Vsake se bomo razveselile.

Polona Rudolf Žigon

Na pomoč – že 120 let

Ogenj je bil že od prazgodovine zelo pomemben in od takratnih časov pa do danes pomeni preživetje, saj so ob njem kuhali in se greli. Vendar je ogenj ljudem služil le, ko je bil ukročen, neobvladljiv požar pa je s seboj prinašal uničenje in nesrečo. Prav zato so se ljudje skozi vso zgodovino združevali za obrambo pred požari. Tudi naši predniki v Črnem Vrhu so se tega zavedali. Prav zato so pred 120 leti ustanovili gasilsko društvo, ki uspešno deluje še danes.

Tako visoko obletnico smo črnovrški gasilci slovesno obeležili. Praznovanje smo začeli že v soboto, 11. juli-

ja, ko smo imeli slavnostno sejo, nadaljevali v soboto, 18. julija, zvečer z zabavo za mlade, vrhunec pa je naše praznovanje doseglo v nedeljo, 19. julija. Na ta dan smo priredili slavnostno parado v počastitev obletnice, ki se je je udeležilo veliko visokih gostov. Posebej smo ponosni, da sta se našemu vabilu odzvala predsednik Gasilske zveze Slovenije Jošt Jakša in predsednik Republike Slovenije Borut Pahor s sopogo. Številni obiskovalci so si najprej ogledali gasilsko parado, ki so jo sestavljali gasilci iz domačega in še petnajstih gasilskih društev ter gasilska vozila, nato pa na slovesnosti, ki je sledila, prisluhnili govornikom in kulturnemu programu.

Največja pozornost je veljala slavnostnemu govorniku predsedniku Republike Slovenije Borutu Pahorju. Gasilcem je spregovoril v družbi domačega gasilca pionirja osemletnega Tomija Felca in mu povedal, da se bodo ljudje lahko zanesli tudi nanj, ko se bo naslednjič oglasil

klic na pomoč. Domačim gasilcem se je zahvalil za vabilo in nam čestital ob tako visokem jubileju. Poudaril je, da so gasilci eden najpomembnejših branikov naše države, saj ne glede na vse težavne okoliščine, s katerimi se soočajo, gasilci svoje delo opravljajo profesionalno in z izjemnim čutom solidarnosti. Dejal je, da smo se Slovenci v zadnjih letih, ko narava ni bila naš zaveznik, naučili, da brez prostovoljnih gasilcev težko shajamo, zato se nam je zahvalil za naš trud in izrazil veselje, da vedno in povsod sreča mlade ljudi, ki stopajo v prostovoljna gasilska društva.

Zbrane je nagovoril tudi predsednik Gasilske zveze Slovenije Jošt Jakša, ki je dejal, da so gasilci moralni steber družbe, na katerega se lahko ljudje zanašajo v najtežjih trenutkih, saj brez gasilcev ne bi bilo sistema zaščite in reševanja, to pa jim daje tudi veliko odgovornosti. Predstavnike države je pozval, naj pri oblikovanju vsakoletnega proračuna ne pozabijo na potrebe gasilcev,

foto: Cvetka Batič

saj se denar, vložen v gasilstvo, obrestuje. Slovesnost je bila popestrjena s kulturnim programom, v katerem sta nastopila Pihalni orkester Alpina Žiri in Moški pevski zbor Pobje iz Črnega Vrha. Po koncu uradnega dela smo se vsi poveseleli na gasilski veselici z Ansambлом Erazem. Zaplesal je tudi predsednik Pahor.

Gasilstvo v Črnem Vrhu gotovo ne bo zamrlo, saj društvo deluje na trdnih temeljih dela mnogih generacij gasilcev. Tudi sedanje vodstvo ima ambiciozne cilje. Želi si moderno gasilsko opremo in nov gasilski dom, saj je sedanji premajhen in na slabi lokaciji za izvajanje vaj mladine in operative. Predsednik društva Andrej Žigon in poveljnik Jurij Kavčič sta optimistična in verjameta, da nam bo z vztrajnostjo, delom in pomočjo krajanov to nekoč tudi uspelo.

Jaka Kenk

Osem državnih in sedem pokalnih naslovov

Za MBK Črni Vrh, ki je v sezoni 2015 nastopal pod komercialnim imenom MBK sportR.si in Orbea Enduro Crew, je nastopalo 44 tekmovalcev. Le-ti so nastopili na devetinšestdesetih tekmovanjih doma in v tujini. Na državnih prvenstvih v krosu, enduru in vzponu je klub osvojil 22 medalj, od tega osem zlatih, pet srebrnih in devet bronastih, kar je rekorden izkupiček v zgodovini kluba. Najuspešnejša klubska tekmovalca z osvojenima dvema medaljama (zlato in bronasto) sta bila Robert Blaznik in Matjaž Lozar. Med uspehi v tujini je potrebno omeniti 3. mesto Vida Peršaka na evropskem prvenstvu v enduru v Kirchbergu, s čimer si je pridobil status športnika mednarodnega razreda, in 3. mesto Primoža Štrancarja v generalni razvrstitvi kategorije master v svetovni enduro seriji in njegovo zmago na tekmi v Vallnordu.

V slovenskem pokalu v krosu je MBK sportR.si v generalni razvrstitvi osvojil tri prva mesta (Robert Blaznik – veterani II, Daša Mlakar – U13w in Jure Rus – U13),

foto: arhiv MBK

štiri druga mesta (Matevž Govekar – U17, Tina Smrdel – U11w, Eva Trpin – U9w in Jakob Mlakar – U7) in šest tretjih mest (Matjaž Budin – elite, Tadej Podgornik – amaterji, Miha Klemenčič – U15, Miha Smrdel – U13, Ivana Klemenčič – U11w in Nika Mikuž – U9w). V klubski razvrstitvi je črnovrški klub tako v razvrstitvi mlajših (kategorije U7 do U17) kakor tudi starejših (kategorije U19 do veteranov) osvojil tretje mesto. Pred njim sta se uvrstila le kamniški Calcit in domžalska Energija. V razvrstitvi mladih je bil črnovrški klub celotno sezono do zadnje tekme v Mengšu na drugem mestu. Na zadnji tekmi, ki jo je organizirala ravno domžalska Energija, pa je le-ta prehitela črnovrški klub za 11 točk. Energija je na drugem mestu osvojila 3477 točk, MBK sportR.si na tretjem pa 3466 točk.

V kategoriji enduro so kar štirje tekmovalci črnovrškega kluba v generalni razvrstitvi osvojili prvo mesto – Grega Žvan med mladinci, Vid Peršak med elito, Nina Rupnik med elito ženske in Primož Štrancar med veterani II. V klubski razvrstitvi so črnovrški klub razdelili po komercialnih imenih na dva dela; MBK sportR.si zaseda šesto mesto, mesto za njim pa je uvrščena Orbea Enduro Crew. Če bi njune točke sešteli, bi bil MBK Črni Vrh prepričljivo najboljši klub.

Za uspešno sezono so poleg tekmovalcev zaslužni trenerska ekipa (Nina Homovec, Matjaž Budin in Primož Štrancar) in starši, svoje pa je dodalo tudi klubsko vodstvo s predsednikom Jožetom Kenkom na čelu.

Za prihajajočo sezono, ki bo jubilejna za črnovrški klub, klub bo namreč praznoval 25-letnico delovanja, so tekmovalni cilji: vsaj ohranitev, če ne izboljšanje rezultatov oziroma uvrstitev v generalni razvrstitvi obstoječih tekmovalcev v vseh panogah, v katerih črnovrški klub nastopa, ter uveljavitev novih tekmovalcev, ki bodo nastopali v rumeno-modrih dresih prvo sezono. Enako kot letošnje leto bo klub tudi v letu 2016 organizator tekme slovenskega pokala v kratkem krosu na tradicionalni lokaciji na območju smučišča Ski Bor.

Realizacija ciljev za naslednjo sezono je odvisna tudi od materialnih in finančnih sredstev sponzorjev. Sponzorska sredstva so izredno pomembna za klubsko delovanje. Po izkušnji iz zadnjih nekaj let se na začetku sezone, ko je glavnina klubskih stroškov, lahko računa le na finančna sredstva sponzorjev, kajti dotacijo lokalne skupnosti prejme klub šele ob zaključku tekmovalne sezone. Če se bodo ohranili obstoječi klubski sponzorji in pridobil še kakšen dodaten, bodo cilji lažje izvedljivi in finančno breme, ki odpade na starše, bo manjše.

Tina Novak

Letos 23 novih bralcev

V letu 2015 je bilo v črnovrški knjižnici 376 aktivnih članov. Zabeleženih je bilo 6122 obiskov, izposojenih pa 11.280 enot gradiva. Tedenski obisk v primerjavi z lanskim letom nekoliko stagnira, vendar se število članov še vedno povečuje, saj je bilo v letu 2015 na novo vpisanih 23 bralcev, kar je veliko za tako majhen kraj.

foto: arhiv knjižnice

V knjižnici se za svoje bralce trudimo na različne načine, in sicer z razstavami, urami pravljic, knjižnimi ugankami ter nabavo novih knjig. Letos so bile izvedene 4 pravljíčne ure, na katerih je bilo v povprečju 11 otrok. Peto pravljíco pa je 17. novembra v okviru Dneva slovenskih splošnih knjižnic v dvorani KUD Sloga Črni Vrh pripravilo Gledališče Pravljičarna. Tekom leta smo v knjižnici postavili številne priložnostne razstave. Zadnja je na temo zlatih hrušk 2015, s katero se trudimo mlade bralce spodbuditi k branju kakovostne literature. Postavljenih je bilo tudi nekaj stalnih razstav, in sicer: knjižničarji priporočajo, lahkotnejši romani, nove knjige ter knjigoljub, ki so namenjene bralcem, da se lažje in hitreje znajdejo med gradivom v knjižnici.

Za osnovnošolce tekom leta potekajo knjižne uganke. Letos jih je bilo 7. Knjižničarji na aktualno temo zastavimo uganko, bralci pa nanjo odgovorijo. Nato se izreba nagrajenca, ki dobi knjižno nagrado. V povprečju pri eni knjižni uganki sodeluje 12 bralcev, se je pa število sodelujočih tekom leta konstantno višalo.

V bralni znački za odrasle Primorci beremo je sodelovalo 17 članov črnovrške knjižnice, od katerih jih je 15 bralno značko tudi zaključilo ter dobilo priznanje in knjižno nagrado Piarovka Petje Rijavec.

V knjižnici je vedno več enot gradiva, saj bralce konstantno oskrbujemo z novimi knjigami. To na drugi strani predstavlja problem, saj zmanjkuje prostora za nove knjige. Obstoječega gradiva se ne da kar odpisovati, ker je fond v črnovrški knjižnici relativno nov in je povpraševanje po večini knjig še vedno veliko. Tako bi bilo nujno potrebno pridobiti nove, dodatne prostore za knjižnico. Mogoče bodo prošnje krajanov v letu 2016 končno uslišane.

Otroci in mladi, naši prijatelji

»Vse, kar delamo, ves čas in sredstva, ki jih darujemo, so za naše otroke,« je odgovor vsake prostovoljke in prostovoljca v našem Društvu prijateljev mladine (DPM), ko jih povprašamo po smislu njihovega dela. Tudi predsednica društva, Andrejka Bizjak to ponavlja znova in znova. Otroci si zaslužijo dobro, si zaslužijo naš čas, našo pozornost, saj jim le tako lahko pokažemo vse tisto, kar je v življenju pomembno. Zato so tudi vse dejavnosti, ki jih društvo organizira, tako zasnovane, da spodbujajo otroke, njihove starše, stare starše ter prijatelje k temu, da so skupaj ter se vsi zavedo, kako pomembno je pravzaprav kakovostno otroštvo. To je čas, v katerem se na krepitvi domišljije, spodbujanju ustvarjalnosti, zaupanju v dobre moške in žene gradijo (vse prekmalu) odrasli in odgovorni ljudje, ki bodo s svojim znanjem in spodbudnim delovanjem krojili našo družbo.

V Društvu pravijo, da ne morejo delati čudežev, se pa v svoji skromnosti ne zavedajo, da s svojim delom in požrtvovalnostjo na nek način prav to počnejo. Vsakoletno miklavževanje, kjer je čisto vsak otrok v kraju deležen pozornosti svetega Miklavža, je čudež, kjer se poveže cela vrsta pomočnikov, ki zbirajo ideje, šivajo, ustvarjajo, pakirajo in iz zelo malo sredstev ustvarjajo bogata in izvirna darila. To ni mačji kašelj, še posebej, ker morajo biti pozorni, da koga po nesreči ne izpustijo, česa ne pozabijo ali pomešajo. Letos je z njihovo pomočjo po dramski igrici o svetem Miklavžu, ki so jo zaigrali igralci župnijske dramske skupine, dobri mož razdelil 245 daril.

Ker je miklavževanje najbolj viden in tudi najbolj zahteven projekt društva, ostale dogodke, ki jih organizirajo, radi izpustimo, čeprav so ravno tako pomembni. Spomladi, na svetovni dan družine, 15. maja, so otroci in njihovi starši ter prijatelji povabljeni na kolesarjenje po Črnovrški planoti. Spodbujanje zdravega duha v zdravem telesu je pomembno, še posebej, če je začinjeno z druženjem, s skupno osvojenim ciljem ter okrepčilom

po naporni poti.

Posebno praznovanje pa si v društvu, skupaj z otroki in starši, privoščijo ob slovenskem Tednu otroka, ki je v začetku oktobra. V preteklem letu so se dobili že na tradicionalnih jesenskih ustvarjalnih delavnicah, ki pa jih v prednovoletnem vzdušju ponovijo tudi decembra, ko jih pride pozdravit in skromno obdarovat tudi de-dek Mraz.

Sodelavci DPM so neizmerno hvaležni vsem zvestim donatorjem ter tudi članom društva, ki s svojimi, za društvo izredno dragocenimi, denarnimi prispevki omogočajo izvedbo vseh projektov. Denarna sredstva so pa letos prvič zbirali tudi preko akcije zbiranja odpadnega papirja, ki se ga je nabralo za celi 2 toni. Ob tem so hvaležni krajanom, ki so papir pripeljali in pomagali z dostavo na zbirno mesto. Enako so DPM dragoceni tudi vsi, ki darujejo svoj čas, ustvarjalnost in pridne roke ter konkretno pomagajo, kadar koli je potrebno. Ob tej priložnosti k sodelovanju vabijo nove člane. Vsak, ki se čuti nagovorjenega, da bi za naše otroke v kraju daroval kaj svojega časa in energije, naj le pride in si pobleže ogleda kakega od dogodkov ali pocuka predsednico za rokav. Otroci (pre)hitro rastejo in takoj se lahko zgodi, da zamudimo njihove korake v svet odraslih.

Katarina Rudolf

Zelena bratovščina

Letošnje leto je lovska družina Javornik v začetku leta sprejela med svojo bratovščino dva nova člana. Spomladi je v lovišču potrebno postoriti kar nekaj del, med drugim so lovci zaradi posledic žledu skupno očistili kar 8 kilometrov lovskih stez. Poleg čiščenja je potrebno v lovišča nanesti tudi sol za divjad. Da se lahko odpravijo na lov, morajo vsako leto napraviti preizkus nastrelitev pušk, ki je tako kot vsako leto potekal pri Majnku v Zadlogu. V poletnih mesecih lovci največ skrbijo za vzdrževanje pasišč divjadi. Letos je nekaj lovcev očistilo tudi kaluže. Med letom je lovska družina Javornik opravila letni zahtevani plan odstrela divjadi

foto: arhiv LD Javornik

ter poskrbela za sanacijo travnate ruše, ki so jo poškodovali divji prašiči, poleg tega pa so morali poskrbeti še za vzdrževanje obstoječih prež. V mesecu maju so se lovci udeležili tekmovanja z malokalibrsko puško na Bukovskem vrhu, ki ga je organizirala Lovska zveza Idrija. Tekmovanje je bilo za naše lovce uspešno, saj so si pristreljali prvo mesto. Odzvali so se tudi povabilu na tekmovanje v kuhanju bakalice, ki je potekalo v Idriji. LD Javornik je zastopal Jure Lampe.

Letošnje vreme je bilo lovцем naklonjeno in tako so 19. avgusta 2015 na Šajnsni ravni pripravili Hubertovo sve-to mašo. Vsak, ki se želi udeležiti maše, je dobrodošel. Letos so k maši povabili vse kmete, vaščane ter vdove pokojnih lovcev. Mašo je vodil župnik Srečko Vončina, da je bila maša še lepša, pa je poskrbel MoPZ Pobje. Glavni govornik je bil lovec Franc Černigoj. Po maši je vse zbrane pričakal srnjakov golaž.

Letošnje leto sta dva člana lovske družine opravila izpit za lovskega čuvaja, trije člani pa so se udeležili predavanja o varnem delu z motorno žago. V letošnjem letu je lovska družina začela z zbiranjem vzorcev iztrebkov volkov in medvedov zaradi mednarodnega ugotavljanja števila teh živali v EU.

26. septembra 2015 je družina organizirala še družinsko strelsko tekmovanje, v katerem so se lovci pomerili v streljanju v tarčo.

Tomaž Rupnik

Menjava generacije

MNK Fatamorgana je aktiven že več kot 20 let in prej ali slej je bilo pričakovati menjavo generacije. Že od začetka je klub delal na šolanju mladih nogometašev, ki bi kasneje nasledili izkušene starejše kolege in nadaljevali tradicijo malega nogometa na Črnovrškem. Po manjšem zatišju, ko so starejši nastopali le na veteranskih turnirjih, se je v glavah mlajših članov porodila ideja o sestavi nove ekipe, ki bo peljala klub naprej. V letu 2014 se je ekipa še sestavljala in spoznavala, a vseeno osvojila tretje mesto na nočnem turnirju na bližnjem Colu. To je bil pravi zagon za naprej. Odločitev, da igramo ligo Zaplana, se je izkazala kot pravo. Druženje vsak petek in navezovanje vezi se je izkazalo kot odločilno pri izboljšanju igre, rezultat, drugo mesto v ligi, je bilo zgolj posledica. Naslednji izziv je bil liga v Dobravljah, kjer smo v konkurenci enajstih odličnih ekip Vipavske doline osvojili peto mesto. Leta 2015 smo nadgradili statistiko. Osem turnirjev, štirje osvojeni pokali, od tega eno prvo mesto, dve drugi mesti in tretje mesto. Vrhunec je prišel pozno jeseni z osvojitvijo lige v Zaplani. Ekipa trenutno nastopa v zimski ligi v Idriji, torej je aktivna čez celo leto. Veteranska ekipa je manj aktivna. Odigrali smo tri turnirje, od tega smo osvojili enkrat tretje mesto, kar dokazuje, da še zmoremo zrelim letom navkljub. Omeniti je potrebno, da ekipa redno

foto: arhiv MNK Fatamorgana

osvaja tudi individualne nagrade za naj igralca in naj vratarja, kjer Matic Jereb, Gregor Rupnik in Tomaž Rudolf iz leta v leto dokazujejo svojo nesporno kvaliteto. Kot vsako leto smo organizirali tudi turnir vasi, na katerem se pomerijo ekipe Črnovrške planote, in po nekajletnem premoru tudi nočni turnir, ki je imel kvaliteto udeležbo in videli smo veliko dobrega nogometa. Tudi vreme je bilo v nasprotju s preteklostjo kar naklonjeno ljubiteljem športa. Zahvala gre vsem, ki nam vsako leto pomagajo tako ali drugače izpeljati turnir. Ydria Motors, Gostišče Metka, Gostilna Turk, Gabrijel Kavčič, Adi Rudolf, Andrej Felc so delček v mozaiku, brez katerih ne gre. Bar pri Hladniku in Sles sta nam omogočila nakup enotnih trenerk, da tudi na zunaj delujemo kot eno. MNK Fatamorgana bo aktiven še naprej, zanimanje med mladimi ne pojenja in upamo, da se vidimo na skupnem obeležanju tridesete obletnice delovanja.

Tadeja Godnik

Pri nas v domu je veselo

V Vitadomu, Domu za starejše Bor v Črnem Vrhu, imamo veliko prireditev z gosti ali takih, ki jih pripravimo sami. Običajno jih obiše šestdeset do sedemdeset stanovalcev. Naši stanovalci najraje prisluhnejo glasbenim prireditvam in tistim, ki jih pripravijo otroci.

Preletela bom prireditve, ki smo jih imeli v letošnjem letu. Lansko leto smo zaključili zelo veselo in zabavno, saj so nas za novoletno zabavo počastili Pobje s svojim nastopom in zabavnim programom.

V mesecu januarju nas je obiskal Mešani pevski zbor Društva upokojencev Cerklje ob Gori in imeli smo kuharsko delavnico, na kateri smo cvrli miške. V februarju smo pustovali skupaj z otroki iz Vrtca Črni Vrh, zaposleni in pevski zbor stanovalcev pa smo pripravili prireditev ob kulturnem prazniku. V marcu so nas obiskali učenci Osnovne šole Črni Vrh s Pomladno prireditvijo. Z domačim kuharjem smo imeli kuharsko delavnico izdelovanja klobas, ki jih je cela hiša jedla za kosilo, seveda skupaj z joto.

foto: arhiv doma za starejše Bor

V aprilu smo gostili pevce Grosupeljskega okteta in poslušali predavanje o vzponu na Kilimandžaro. Mesec april vedno zaključimo s kresom, ki ga imamo za domom. V maju smo preizkušali srečo na domski tomboli in imeli otvoritev likovne razstave s pevsko prireditvijo in branjem pesmi, oboje iz Kulturno-umetniškega društva Trata – Gorenja vas. V juniju smo imeli prvi piknik na prostem v letošnjem letu in seveda smo ga obarvali s priljubljeno domsko tombolo. Ob kresni noči pa smo prižgali kres.

V juliju oziroma v poletnem času, ko nam je vroče in smo vsi skupaj nekoliko bolj lenobni, pa nimamo prireditev. Že tradicionalno nas v mesecu avgustu prebudi v aktivnost oratorij, ko nas otroci in animatorji razveseljujejo s svojimi aktivnostmi cel teden.

V septembru vedno lovimo zadnje tople dni, ko smo lahko še zunaj in se poveselimo na pikniku in tomboli. Tako smo storili tudi letos. Proti koncu septembra so naši stanovalci skupaj s tehnično službo popravili ptičje krmilnice in naredili tudi nekaj novih, da smo jih razpostavili okrog doma. Sadno delavnico je organiziral kuhar. Predstavil je tropsko sadje, ki ga ne poznamo.

V oktobru smo se spomnili mednarodnega dneva starejših, uživali na kostanjevem pikniku in tradicionalno v mesecu oktobru prisluhnili Mešanemu pevskemu zboru Idrija ter učencem Glasbene šole Idrija. V novembru

ne moremo mimo martinovega in tako smo mu nazdravili skupaj s pevkami Bronzine s Predmeje, ki so ta dan koncertirale pri nas. Obiskali so nas tudi iz Društva upokojencev Vodice, ki so nam zaplesali, zapeli in zai igrali na neobičajne instrumente. Imeli smo tudi nada ljevalno sadno delavnico za spoznavanje tujega sadja. Mesec smo zaključili s slovenskim tradicionalnim zajtrkom. December pa bo vesel, razigran in poln lepih dogodkov, ki so zaenkrat še skrivnost.

Poleg opisanih prireditev imamo še redne tedenske in mesečne dejavnosti, kot so: pogovorni skupini, bralna, spominska, molitvena skupina, računalništvo, pevske vaje, knjižnica, maše, praznovanje rojstnih dni in redne aktivnosti v okviru delovne terapije in fizioterapije.

Jošt Rupnik

Če izkažete interes, vas bo društvo TRMA podprlo

Mogoče bi najprej povedal nekaj stvari o poslanstvu in posledično tudi o članstvu tako, kot te stvari vidim in vodim kot predsednik. V našem statutu je TRMA društvo, v katerem se združujejo ljudje z zelo različnimi interesi, ti pa morajo biti naravnani v trajnostni razvoj kraja. Ta trajnostni razvoj je že kar obrabljen in včasih prevečkrat uporabljen izraz, pomeni pa, da morajo biti aktivnosti take, da peljejo v smer izboljševanja pogojev življenja na vseh ravneh in področjih.

V društvu TRMA si to predstavljamo kot okvir, v katerem spadajo posamezne dejavnosti. Vsaka skupina ima svojega skrbnika, ki skrbi za notranje povezovanje v skupini in za izpolnjevanje obveznosti v primeru, da gre za podporo Občine Idrija ali katere druge institucije. To je posebej važno, saj je rezultat in z njim povezano zadovoljstvo odvisno od tega, koliko navora se vloži.

Zaradi spremembe v interesih in menjave generacij so te dejavnosti vedno v gibanju, zato tudi niha število članov oziroma prisotnih na rednem letnem zboru. Tukaj moram poudariti in pohvaliti Občino Idrija, ki vse-

eno uspe razpisati določena sredstva preko posameznih razpisov, ki so lahko potem, poudarjam, osnova za delovanje. Seveda je pri tem veliko birokracije, ki je pač nujno zlo. Na koncu splošnega dela poudarjam, da trdno velja, če si je nekdo priskrbel sponzorja ali sredstva na razpisu, potem s temi sredstvi na računu TRME do te vsote tudi razpolaga.

Na kratko bom navedel, kaj smo v tem letu izvedli oziroma tako ali drugače pripomogli k realizaciji.

Začetek leta je bil še kar mrzel in tudi nekaj snega smo imeli, tako da smo lahko uresničili željo po ureditvi tekaških prog.

V telovadnici OŠ Črni Vrh imamo rezervirane tri termine za rekreacijo (dva košarko, en nogomet). Najemni na je po pogodbi plačana s strani Občine Idrija, zato naj se čim bolj izkoristijo.

Po ustaljeni navadi je Florjan s svojo skupino odlično izpeljal Tek na Špičasti vrh. Veseli nas, da so tudi domači tekači kar konkurenčni in bi lahko v primeru udeležbe na več drugih tekih kateri izmed njih osvojil več točk v skupnem pokalu.

Seveda je še vedno glavna prireditev po novem imenovanju Dan v Zadlogu, ko je bilo preko celega dneva zanimivo in pestro. Izpeljali smo vse načrtovane igre in turnirja v dami ter namiznem nogometu in se na koncu povesečili s sovaščani.

foto: Lovrenc Habe

Spet so nas razveselili tekmovalci lastniki gozdov. V Gornji Radgoni je v skupnem seštevku osvojil prvo mesto Marko Žgavec, ekipa pa je bila druga. Čestitamo še enkrat.

Folklorna skupina Abraham je letos skupaj z MoPZ Obje gostovala pri prijateljih v Ebertshausnu v Nemčiji. Udeležili so se prvomajskih aktivnosti (mlaj, budnica) v njihovem kraju, nato pa skupaj predstavili ta okraj tudi Massbachu, nekakšnemu glavnemu mestu okrožja.

Že tretje leto zapored podpiramo produkcijo kratkih ljubiteljskih filmov, tudi tako, da je premierna predstavitve na dvorišču domačije Pri Bizarju.

Letos smo podprli napore skupine, ki se uspešno spoprijema z izzivom obnavljanja tradicije pridelave lanu in predelave v laneno prejo.

Ob tednu DEKD (Dnevi evropske kulturne dediščine) smo se z veseljem odzvali povabilu organizatorjem prireditve Za ljubi kruhek v Godoviču. Poleg nastopa folklorne skupine v petek smo pomagali tudi pri programu, predvsem z namenom prenašanja znanja na najmlajše.

Za konec pa naj napišem še, kako je s stanjem glede igrišča v Zadlogu. Na žalost se v preteklem letu v zvezi s tem ni premaknilo nič, razen tega, da je obljubljena čimprejšnja odmera cest in ostalih zemljišč. Vseeno pa smo sklenili, da se organizira poravnavanje zemlje na brežine, s tem da se pusti plato v pesku. Izkazalo se je, da je to dober prostor za parkirišče ob raznih priložnostih.

Katarina Rudolf

V Gornji Radgoni zadloški zmagovalec

Tudi letos je 23. avgusta 2015 v Gornji Radgoni potekalo državno sekaško tekmovanje lastnikov gozdov, ki se je vrstilo že 17. zapored. Na tekmovanje je lahko vsaka območna enota prijavila eno moško in eno žensko ekipo. Tudi letos je območna enota Tolmin na tekmovanje prijavila naše fante. Vsak tekmovalac, ki je želel nastopiti na tekmovanju, je moral ustrezati pravilom,

ki jih določa pravilnik. Po pravilniku morajo biti vsi tekmovalci neprofesionalni gozdni delavci, polnoletni in lastniki gozda oziroma družinski člani. Po predhodnem območnem tekmovanju v Rakovem Škocjanu se je na državno tekmovanje uvrstila tudi ekipa iz Črnega Vrha. Ekipo je letos predstavljala nekoliko drugačna zasedba kot poprejšnja leta, saj je nekaj tekmovalcev imelo težave s poškodbami. Tekmovalno ekipo so tako sestavljali zadloška junaka Marko Žgavec in Niko Rupnik ter tekmovalac Martin Menard iz Jeličnega Vrha in Bojan Rupnik iz Godoviča. V različnih sekaških disciplinah se je letos pomerilo kar 16 ekip. Ekipe je sestavljalo 44 tekmovalcev in 4 tekmovalke iz območnih enot ZGZS iz vse Slovenije. Fantje so pokazali svoje spretnosti in si s trudom prižagali skupno 3. mesto. Najboljši tekmovalac, ki je pokazal največ znanja in spretnosti v vseh disciplinah, je letos bil prav Zadložan Marko Žgavec, član črnovrške ekipe. O njegovi zmagi smo lahko brali tudi v Kmečkem glasu in Idrijskih novicah. Skupaj je v petih disciplinah dosegel 1600 točk in tako premagal člane iz ostalih ekip. Tudi ostali fantje niso razočarali s svojimi uvrstitvami. Niko Rupnik se je zavihtel na 7., Martin Menard pa na 29. mesto. Letošnji novinec v posebni kategoriji nakladanja lesa in sestavljanja piramide je bil Godovičan Bojan Rupnik. Ta disciplina od tekmovalcev zahteva izjemno natančnost in potrpežljivost. Kljub začetniški tremi je s svojim znanjem in izkušnjami med vsemi, ki so tekmovali v tej kategoriji, dosegel odlično 2. mesto.

foto: Vesna Forjančič

Medvedova Milka

Ljudmila Čuk ali Medvedova Milka z Javornika je ena najstarejših krajanek, če ne najstarejša, prav gotovo pa je prebivalka najvišje ležečega kraja na Črnovrškem. Je štiriindevetdesetletna korenika, ki pogumno prenaša križe življenja.

Milka se je rodila 1. avgusta 1921 mami Frančiški Medved in očetu Francu Vidmarju, ki se je leta 1920 k Medvedovim priženil iz Idrijske Bele. Milka pove, da je bila edini otrok, imela je sicer tudi mlajšega bratca, ki pa je umrl na dan rojstva. Vendar se je Medvedova družina še pred poroko njene mame nepričakovano povečala za sirota Albina in Ivanko, katerih starša sta umrla kmalu po njunem rojstvu. Bila sta otroka Milkine tete Katarine in njenega moža Franca, živečih v Trstu.

Dela na gorski kmetiji z osmimi glavami živine in čredo ovac ni nikoli zmanjkalo, saj je bilo treba pridelati dovolj krme za dolge zime, ki jim v tistih časih ni bilo konca. Od poljščin so sejali žita, kot so oves, pšenica, ječmen, pridelovali so lan, sadili krompir, peso. Spomini segajo še v čas, ko so žita nosili v mlin v pol ure hoda oddaljene Vodice. Takrat sta še delovala mlina pri Malnarju in V bajti. V dolgih zimskih dneh je oče Medved izdeloval različno suho robo, od nešk do košar, žlic in kuhalnic, Milka in mama pa sta predli in pletli topla volnena oblačila.

Medvedova kmetija ni bila med največjimi, je pa mejila na celo vrsto sosedov, kot so Grižarjevi, Rjavcovi, Trnovcovi in Gromovi iz Lomov, na Javorniku pa s Strašnikovimi, Polharjevimi, Rodofovimi in Škvarčevimi. Samo za dobre stike s sosedi, kar je bilo v starih časih pomembna dolžnost vsake domačije, je bilo potrebno vložiti kar nekaj časa in truda. V časih Milkine mladosti so namreč vse poti opravili peš. Kar uro in pol hoda traja pot do Črnega Vrha, kamor je hodila v šolo. »Začela sem leta 1928 in le zadnji dve leti hodila v Kanji Dol, kjer je bila šola pri Košparju,« se spominja in dodaja, da je bilo najhuje pozimi, ko so hodili s krpljami in smučmi, drugače ni njuno mogoče priti nikamor. Je pa bil Javornik s

planinsko kočjo že v tistih časih priljubljena izletniška točka za mnoge Ljubljance in posebej ob koncih tedna je bilo okrog nje vedno živahno.

Obdobja vojne se spominja kot težkih časov. Ves čas je bila doma na kmetiji, skoraj ni bilo dneva, da se pri njihovi hiši ne bi ustavili partizani. Pomagali so jim, kolikor so mogli, jih nahranili. Partizan je postal tudi njen bratranec Albin in Milka se spominja, da so ravno na dan, ko je prišel domov, k hiši prvič in zadnjič prišli Nemci. Albin je še pravočasno odšel in na srečo se ni zgodilo nič hudega. Tudi za požig in poboj partizanov pri Škvarču takrat niso vedeli, nič niso slišali, niti se mimo njihove hiše ta dan nihče ni premikal.

Prišel pa je tudi čas, ko je bilo vojne konec, ko so ljudje zaživel v novi državi. Milka se je sredi maja leta 1956

foto: Urška Testen

poročila in k hiši se je ponovno priženil moški, tokrat Jože (Pepe) Čuk od Gornjega Žgavca za Križno Goro. Bil je priučen zidar, ki se je poklica naučil pri gradnji Nove Gorice. Kot zidar je vsa leta opravljal različna dela po vsej planoti. Tako je bilo malo lažje preživljati družino, ki si jo je ustvaril. Njuni trije otroci, Jože, Stanko in Kati, imajo danes izven domačega kraja vsak svojo družino, oče Pepe pa se je leta 1996 poslovil.

Odkar je ovdovela, se Milka vsako leto konec novembra z Javornika preseli k hčerki Kati v Ajdovščino. Tam ostaja do začetka maja, potem pa spet v svoj rojstni dom na Javornik. Tam jo tedensko obiskujejo otroci z družinami, med katerimi so tudi že pravnuki. Letos ji je sicer nesrečen padec z zlomom roke prekrižal načrte, a upa, da bo spomladi spet po starem.

Verjamemo, da bo pogumna in odločna, kot je, drugo poletje spet z veseljem sprejela vsakogar, ki se bo oglasil na Medvedovi domačiji.

Tjaša Rupnik

Isfahan je pol sveta!*

**perzijski pregovor*

Pred približno letom dni sem se prijavila na študijsko izmenjavo. Najbolj sem se nagibala k odhodu na sever Evrope, kjer imajo dober zdravstveni sistem, vendar sem na listo želja bolj za rezervo napisala tudi Iran. Na koncu sem bila izmed prijavljenih študentov ravno jaz izbrana, da odpotujem tja. Odhoda sem se veselila, hkrati sem bila pa precej vznemirjena, saj sem se prvič podajala na potovanje izven Evrope v povsem drugačno okolje. Konec avgusta je napočil čas odhoda v Isfahan, tretje največje mestu v Iranu, kjer je potekala moja enomesečna izmenjava. Prakso sem opravljala v glavni univerzitetni bolnišnici v Isfahanu Alzahra ter v manjši bolnišnici Korshid. Pred odhodom sem dobila mnogo vprašanj – zakaj odhajam v Iran, kako bom potovala sama, ali se ne bojim nevarnosti, ki me čakajo tam. Sedaj pa z veseljem povem, da je Iran daleč od zmotnih predstav, ki jih imamo mi o njem. V prvi vrsti je to varna država z izredno bogatima zgodovino

foto: Tjaša Rupnik

in kulturo. Na začetku me je doletel kulturni šok, saj je tam način življenja precej drugačen, poln drobnih pravil o primernem vedenju v javnosti, oblačilih za ženske, vendar se mi je ob pomoči deklet, s katerimi sem živela v študentskem domu, počasi uspelo prilagoditi na vse to. Vikende sem izkoristila za obiske bližnjih večjih mest – Yazda, Shiraza, Kashana in Teherana. Narava, stara mesta, tradicionalna hrana, bazarji, vonj po začimbah, druženje z ljudmi, mošeje, trgi, preproge, čaji, družinski pikniki, glasba, občasno nemogoča vročina, puščave, mostovi, arhitektura, zeleni in urejeni parki, promet brez vseh pravil, riali in tomani, presenečenja, prilagajanja, vsakodnevno učenje in spoznavanje druge vere ter kulture ... Vse to sem imela priložnost doživeti. V najlepšem spominu mi pa vsekakor ostajajo prijazni, gostoljubni, odprti ljudje, kar Iranci resnično so. Iskreno veseli vsakega tujca in upravičeno razočarani, ko slišijo, kakšno mnenje o njih in njihovi državi prevlada pri nas. Pomemben opomnik, da ljudi ali kulture v resnici ne poznamo, dokler si ne damo priložnosti, da bi ju doživeli. Če se ozrem nazaj, je bila to zame izredno lepa izkušnja – tako strokovna kot življenjska. Potovanja zagotovo obogatijo dušo in razširijo obzorja.

Črnovrški Sardinci

V letošnjem letu smo obeležili 70-letnico konca druge svetovne vojne, ki je zaznamovala tudi naše kraje in naše prednike. Usode preprostih ljudi tistega časa so si bile podobne, zaznamovane z žalostjo in trpljenjem, a vseeno zelo različne, saj je vsak posameznik preizkušnje doživljal drugače. Svojevrstne zgodbe so spisali primorski fantje, ki so vojna leta preživel v posebnih bataljonih (it. battaglioni speciali). Sestavljali so jih mladoletni fantje, ki so jih italijanske oblasti pred in med drugo svetovno vojno rekrutirale v posebne delovne čete italijanske vojske. V letih od 1940 do 1943 so italijanske oblasti poklicale pod orožje vse naborne letnike in rezerviste zaradi vojnih potreb. Vojake slovenske narodnosti so namesto v redno vojsko razporedili v posebne bataljone z namenom, da jim preprečijo odhod v partizane in jih uporabljajo kot neplačano delovno silo. Tu so svoja mladostniška leta preživljali tudi mladi fantje s Črnovrške planote. Danes so že vsi pokojni, zato so svoje spomine na njihova pričevanja zapisale njihove hčerke.

Sonja Habe

Namestili so jih v mesta na jugu Italije. Imeli so jih za politične zapornike, namesto orožja so dobili lopate. Da se ne bi organizirali in uprli, so jih pomešali, razdelili v čete in pošiljali na otok Sardinijo. Sklenili so, da jih morajo nastaniti čim dlje od doma. Z otoka ne bi nobeden niti v sanjah zbežal.

Kopali so protitankovske jarke, delali v ladjedelnici, rudniku, pri gradnji in vzdrževanju letališča. Živeli so v težkih razmerah, hrana je bila slaba, mnogi so zboleli za malarijo, bili so umazani in ušivi. Lačni, prezebli, slabo oblečeni so podnevi opravljali težaška dela, ponoči bežali pred zračnimi napadi zavezniških sil. Če so domov pisali pisma v slovenščini, so jih kaznovali. Vendar so se znašli in med italijanskim besedilom pisali tudi slovenske besede. Selili so jih po otoku, kjer je bila potreba po težaškem delu.

Kdo vse so bili ti fantje, piše v knjigi Po poteh Sardin-

cev, nekaj je znanih po osebnih pričevanjih. Omenjam svojega očeta Franca Kavčiča in njegovo generacijo, letnik 1923. To so bili Pavel Čuk, Rudolf Čuk, Franc Benčina, Franc Bonča, Maks Hladnik, Pavel Kavčič, Rafael Mikuž, Ciril Poženel, Marjan Rudolf in Pavel Zajec. Razdelili so jih v čete, le v nekaterih četah sta bila dva ali trije iz iste vasi. Moj oče je služil v slovanski četi 232, v tej sta bila še Pavel Čuk in Maks Hladnik.

Oče ni rad in veliko govoril o času, ki ga je prebil v vojski, tu in tam se je razgovoril. Takrat ga otroci nismo poslušali ali razumeli. Na žalost je oče premlad umrl. Spominjam se besed, da so se zelo bali zračnih napadov. Bilo je tako hudo, da se je zemlja tresla! Še kar naprej vsako noč so padale bombe, četudi je bilo že vse porušeno. Nekoč je bil med napadom ranjen v roko in nogo. Mesec dni je preživel v bolnici v Ajacciu na Korziki.

Delal je v skladiščih na letališču, vozil je kamion. Bili so v delovnem taborišču, govorili so mu kamp. Rekel je, da je bilo na Sardiniji zelo slabo, sam otok pa mu je bil všeč, želel ga je obiskati. Na Korziki je bilo dobro, bili so organizirani, dobili priboljške, čokolado, pomaranče, cigarete, lahko so odšli v mesto. Imeli so več uniform, eno celo za izhod. Pripovedoval je, kako so ga ameriški vojaki navdušili s košarko. Takrat jo je prvič videl igrati.

Spredaj z leve: Maks Hladnik, Pavel Čuk; zadaj tretji z leve: Franc Kavčič

foto: osebni arhiv Sonje Habe

Franc Kavčič prvi z desne

foto: osebni arhiv Sonje Habe

Imel je lesen zelen kovček. Na njem je bila vtisnjena številka vojaka. Kovček je imel dve imeni, eno je bilo prečrtano in zraven vtisnjeno njegovo ime. To je pomenilo, da je prejšnji lastnik umrl. Morda ga je poznal, ker mu je bil kovček zelo drag. V njem so bila spravljena pisma in slike, njegova edina vez z družino, ki je emigrirala. Shranjen je bil na vrhu omare, otroci nismo smeli po njem šariti. Ker je radovednost in tisto, kar je prepovedano, močnejše od uboganja, smo, kadar ga ni bilo doma, pogosto odpirali njegov pokrov. Vojaške slike so se zdele zelo lepe, prav ponosna sem bila, da je bil tudi naš očka vojak.

Bila je tudi anekdota, ki jo je rad pripovedoval. Na vprašanje: »Kako je spoznal mamo?« se je pošalil in dejal: »Ko sem se po dveh in pol letih vračal iz vojske, hodil po zadloški ravnini, sem si rekel, prvo dekle, ki jo bom srečal, bom oženil. No, prva je bila vaša mama!«

Urška Testen

Spomini na pripoved pokojnega očeta Rudija Čuka so medli, zato mi je pri osvežitvi pomagal njegov brat, stric Tone, v veliko pomoč pa mi je bila knjiga Po poteh Sardincev. Do nekaterih podatkov pa sem prišla tudi iz še ohranjenih fotografij, na katere je oče zapisoval kraj in datum posnetka.

Ko razmišljam, zakaj o očetovi vojaščini vem tako malo,

mi na misel prihaja dejstvo, da je v letih moje mladosti o tem času malo pripovedoval, kajti povojna leta pod novo oblastjo so bila za fante tudi polna sumničenj o sodelovanju v okupatorski vojski. Spomnim se, da je kar oživel okrog leta 1975, ko so pripravili v Postojni prvo srečanje Sardincev in je nabavil knjigo o Sardincah. Od takrat dalje se je o preživetih letih rad pogovarjal, posebej s svojimi prijatelji, ki so doživeli njemu podobno usodo.

Fašistična Italija je jeseni 1942 dala ukaz za predčasno mobilizacijo letnika 1923, katerega so imenovali jekleni letnik. Ko so fantje dobili poziv, da se javijo na vojaškem okraju, so mnogi raje odšli v partizane. Vojaške oblasti so zato hitro opustile ta način vpoklica in na preostale mladince na nedeljo, 25. oktobra, priredile pravi pogon. Očeta so prišli iskat na dom h Gornjemu Žgavcu za Križno Goro. Odpeljali so ga v Črni Vrh in skupaj z drugimi strpali na kamion in čez Goro odpeljali proti Gorici. Ko so za to izvedeli partizani, je skupina njih menda odšla proti Kamplcu Vrh gore, da bi kamion napadla, vendar je bila prepozna.

Fante so pod stražo strpali v zaprte železniške vagone in jih vozili v zbirna središča v mesta Asti, Aquila, Pistoia, Carrara, Savigliano in Potenza. Iz knjige in očetovih pripovedi razberem, da je bil najprej razporejen v 322. posebno kazensko četo v Pistoia in kasneje premeščen v Montall.

Oče je bil med tistimi, ki so bili preko pristanišča Civitavecchia z ladjo odpeljani na Sardinijo. Te posebne delovne čete so tamkajšnje vojaške komande dajale na razpolago vojaškim enotam in civilnim podjetjem, ki so za posebno težka dela potrebovala ceneno delovno silo. Tako so bili fantje razporejeni k letalski komandi, vojaškim pristaniškim upravam, kaznilnicam, rudnikom in solinam. Za očeta vem, da je bil iz Olbie prepeljan v Monteponi, kjer je delal v rudniku svinca, saj še danes hranimo koščke rude, ki jih je ob povratku prinesel s seboj. Iz njegovih pripovedi vem, da je bil to zanj izjemno težek čas. Polega trdega dela so trpeli lakoto, razsajala je malarija in spopadali so se z ušmi. Bilo naj bi jih toliko, da se je zaradi njih celo odeja premikala. Oče pa ni nikoli pozabil rižote, na kateri so plavali črvi.

Domačini iz Črnega Vrha v zbirnem centru Montall, 3. 12. 1942; z leve Rudi Čuk, Rafael Mikuž, Pavel Čuk, Stanislav Mikuž

foto: osebni arhiv Urške Testen

Otok so nenehno bombardirala zavezniška letala, kar je povzročalo še dodatno stisko in strah.

25. januarja 1944 so 47 fantov iz 322. kazenske čete, med njimi tudi očeta, iz Olbie priključili 331. četi. Italija je takrat že kapitulirala, na otok so prišli Nemci, kasneje Američani in 26. marca je četa odplula proti Korziki. Po prihodu so bili fantje najprej zdravniško pregledani, dobili so nove ameriške vojaške uniforme. Četa je bila dodeljena ameriški inženirski enoti in se specializirala za različna dela. Oče je bil razporejen v skupino, ki je pripravljala les in ga odvažala na žago, od tam pa deske za gradnjo barak in skladišč. Ob tem delu je doživel tudi nesrečo. Ko je poskušal skočiti na kamion, je padel in kolo mu je stisnilo podplat. V bolnišnici so mu poškodbo tako popravili, da z nogo nikoli ni imel težav. Spomini segajo tudi v pripoved o tem, da je bilo na Korziki čisto drugačno življenje. Vsega so imeli v izobilju, zato so bolj podjetni iz skladišč kradli živila in jih prodajali domačinom. Nekateri so s tem prislužili kar nekaj denarja, a kaj ko je do konca vojne na poti do doma tudi ta splahnel.

Konec maja 1945 so po 14 mesecih bivanja na Korziki Američani četo preselili v južno Francijo. 28. oktobra istega leta je bila četa vključena v transport, ki je odšel proti Jugoslaviji. Ob prihodu v Videm je fante čakala

zamenjava ameriških uniform s črno pobarvanimi angleškimi. Stric Tone se spominja, da je kamion s fanti pripeljal do cerkve v Logu ravno na zahvalno nedeljo. Oblečen je bil menda v rumene hlače s črnim jopičem. Obleko je doma hranil še dolgo časa.

Vera Rudolf

Moj oče Maks Hladnik iz Lomov je bil med drugo svetovno vojno še mlad fant, saj se je rodil leta 1923. Vojna leta je nekaj časa preživel doma, nato pa so ga Italijani mobilizirali in ga odpeljali na Sardinijo. O času, ki ga je tam preživel, je nam otrokom rad pripovedoval. Od mnogih zgodb sem si jih zapomnila le nekaj, saj sem ga takrat poslušala z drugačnega zornega kota, kot bi ga danes.

Na Sardinijo so jih odpeljali z ladjo. Vožnja je bila dolga in zanj strašljiva, saj se z ladje ni videlo kopnega. Tam je bil skupaj s še nekaj fanti s Črnovrškega. Ni se pritoževal nad delom, ki so ga opravljali, pa tudi lačni niso bili. Pripovedoval je, da je bilo vino zelo močno, imelo je dvanajst ali trinajst gradov. Ker je imel rad sadjarstvo, nam je večkrat povedal, da so na Sardiniji rasli pomarančevci in da so lahko pomaranče kar sami trgali z dreves. Opisoval je tudi posebno sadje, ki ga ni videl ne prej ne pozneje. Rekli so mu figedindija. Bilo je zelo sladko in okusno. Če si hotel sadež pojesti, ga je bilo treba nataktniti na palčko, da si ga olupil, saj je imel bodice. Želel si ga je še kdajokusiti, zato ga je večkrat iskal po trgovinah, a ga nikjer niso prodajali. V današnjih časih interneta sem se pozanimala o tem posebnem sadežu. Ugotovila sem, da je to opuncija ali indijska figa in je plod posebnega kaktusa, ki raste v Sredozemlju. Spominjal se je, da je veliko ljudi zbolelo za malarijo. Bolnike je treslo in oblivala jih je mrzlica. Da do njih ne bi prišli komarji, ki so malarijo prenašali, so v šotorih kadili. Po kapitulaciji Italije so jih zajeli Nemci. Pripovedoval je, da sta se s tovarišem nekoč sprehodila mimo tanka, ki ga je stražil nemški vojak. Moj oče je prijatelju rekel: »Ta tank je pa frderban.« Nемец ju je pogledal in rekel: »Nicht verderben!« kar je pomenilo, da ni pokvarjen. Hitro sta jo ucvrla in se čudila, kako da ju je razumel. Proti koncu vojne so jih zajeli Američani

Maks Hladnik

foto: osebni arhiv Vere Rudolf

in jih odpeljali na Korziko v Bastio, kjer so čakali, da jih odpeljejo domov. Takrat je prvič v življenju videl črnca. S tovariši so jim seboj rekli tèma, ko so se pogovarjali o njih, saj so črnca besedo črnc razumeli. Tudi pozneje doma je to besedo za ta pomen pogosto uporabljal. Pri Američanih so se imeli bolje kot prej. Spominjal se je, da so dobili čokolado, palačinke, hrane jim ni primanjkovalo. Domov je prinesel žlico, na kateri piše U. S. in jo je dobil pri Američanih. Na to žlico je bil zelo ponosen in jo je potem doma uporabljal pri vsakem obroku. Še

danes jo imam shranjeno. Naučil se je tudi nekaj angleških besed. Pripovedoval je, da je na Korziki videl hišo, v kateri se je rodil Napoleon. Vračali so se preko Marseille in Švice ter domov prišli v jeseni leta 1945.

Ta leta so pustila močan pečat v njegovem življenju, velikokrat je pripovedoval o njih, hkrati pa je bil po vojni vesel, da so ga takrat Italijani vpoklicali, da se mu doma ni bilo potrebno opredeljevati, komu bi se med vojno pridružil.

Rok Benčina

Kaj pa črnovrški rokenrol?

Potem ko smo v začetku leta z nekaj negotovosti zamenjali okolje za vaje, smo se poleti zopet ustalili. Vmes smo sicer imeli nekajkrat vaje tudi v kulturni dvorani (zahvala KUD Slogi!), kar je bil svojevrsten izziv, saj gre vendar za večnamenski prostor, ki mora biti vedno na voljo vsem. Zato ni bilo nič nenavadnega, če je bilo treba kdaj povsem izprazniti oder za druge nastopajoče, na naslednjih vajah pa vse skupaj nazaj postaviti na svoje mesto.

Letos smo nastopali štirikrat. V marcu smo z nastopom v črnovrški dvorani pomagali zbirati prostovoljna sredstva za nov gasilski kamion, ki ga PGD Črni Vrh nestrpno čaka že celo leto. Julij je že tradicionalno pester, saj smo ponovno nastopili na Marjetni soboti, kjer nam je družbo delal Prince Dopey, bend iz Idrije. Še en dan prej pa smo nastopali v Zavratcu skupaj s starimi znanci The Bill Hillies. Seveda pa bi nam bilo še kako žal, če novembra ne bi nastopili pri črnovrških motoristih, zato smo se z veseljem odzvali na njihovo vabilo.

Za naprej pa bomo videli, kaj bo prineslo novo leto. Borba za še kakšen dodaten kos opreme se bo odvijala še naprej. Ker pa se prej ali slej naveličaš igrati vedno iste priredbe in zgolj priredbe, upamo, da nam bo le uspelo sestaviti tudi kakšno lastno pesem. Pa četudi zgolj za lastno veselje. Ideje so, tudi že nekaj samplov, nas pa še čaka dosti dela. Da le ne bi zmanjkalo zagona. Kajti kjer je volja, je tudi pot, pravijo.

foto: Jure Logar

Franka Lampe

Abrahamovci nastopili v Nemčiji

Letošnji prvomajski prazniki bodo naši folklorni skupini in Moškemu pevskemu zboru Pobje zagotovo ostali v lepem spominu. Povabljeni smo bili v Ebersthausen, manjši, zelo simpatični kraj v Nemčiji s približno 370 prebivalci.

Glavna pobudnika za ta obisk sta bila Jošt Rupnik in Herman Ross. Slednji je bil nad nastopom naše folklorne skupine navdušen že pred leti, ko smo se po skoraj 40 letih spet zbrali in zaplesali Joštu na njegovem praznovanju abrahama.

Domačini iz Ebersthausena so nas ob prihodu prijazno

foto: arhiv MoPZ Pobje

sprejeli in bili dva dni naši gostitelji. Na predvečer praznika smo nastopili na trgu, kjer so dvignili prvomajski mlaj – pri njih je to vitka, visoka breza.

Praznični dan se je pričel z budnicami. Na osmih lokacijah v kraju so zaigrali domači godbeniki pihalnega orkestra, tudi naši Pobje so zapeli eno pesem. Dan se je nadaljeval z ogledom njihovega kraja. Imajo lepo, moderno tiskarno, veliko trgovino s kmetijsko mehanizacijo, sodobno kmetijo, preizkusili smo tudi izredno akustično cerkev.

Popoldne smo v sosednjem kraju nastopili na prvomajskem srečanju z dvema spletoma plesov, oba večera pa smo se prijetno družili med sabo. Vsi skupaj smo bili navdušeni nad našimi harmonikarji. Ta dva dneva sta kar prehitro minila in na dan odhoda smo se od njih že kar težko poslovili.

V jeseni, 2. oktobra, smo v Godoviču nastopili kot gostje na prireditvi Za ljubi kruhek. To je bila lepa, poučna predstava od sejanja žita pa vse do peke kruha. Prireditvev je bila v sklopu Dnevoev evropske kulturne dediščine, ki so potekali od 25. septembra do 3. oktobra po vsej Sloveniji.

Prav tako v oktobru smo se tri članice folklorne skupine udeležile delavnic na seminarju Le plesat me pelji 2015, ki je potekal v Sežani. S tega seminarja smo prinesle kar nekaj idej, ki bi jih radi v prihodnje realizirali.

Lovrenc Habe

Novice še vedno samo na spletu

Habetove novice, ki so letos praznovale 8. rojstni dan, so že drugo leto na voljo samo v spletni različici – kot spletna stran habetovenovice.blog.siol.net.

Če na hitro preletimo novičke, ki ste jih lahko (in jih še vedno lahko) brali, ugotovimo, da se tekom leta dotaknemo številnih prijetnih domačih in tudi tujih tem s pridihom pikantnosti in domišljije.

Januarja smo bili z gasilci v domu za ostarele, na nočni smuki in med drugim naredili intervju z zelo uspešno karateistko. Februarja smo se osredotočili na Trnovski

maraton, saj smo bili uradna stran tega športnega dogodka. Marca smo čarali s črnovrškimi otroki, bili na tekmi SK Javornik in se sprehajali po Matuckarjevi poti. Aprila smo pripravili intervju ob obletnici MePZ Dr. Frančišek Lampe, razglasili nagrajence foto natečaja in vas vabili na koncert na Col ter na Dolenjsko. Na pevski reviji, v muzeju in na dveh kulturnih prireditvah smo bili maja, junija pa smo objavili uspeh črnovrških klekljaric, obvestilo o namenu sprememb na področju javne razsvetljave in vas vabili, da zbirate star papir. Julija smo vam posredovali zahvalo DPM Črni Vrh, vas vabili na igranje v filmu, bili z gasilci na seji in veselici ter na slavnostni seji KS.

Avgust je prinesel vabila za 4. kino pod zvezdami v Zadlogu, vabilo na Gallusfest, Dan v Zadlogu in tudi obvestilo o novostih v osnovni šoli. Septembra, ko je tudi rojstni dan Habetovih novic, smo vas obveščali, kako ravnati v primeru poplav. Takrat ste lahko prebrali, kaj vas lahko čaka v filmu Rdeča kapica. Oktobra smo vas opozorili na Rally Idrija, na prireditev v Godoviču, pripravili intervju z Viktorjem in ugotavljali, da je prometna varnost v naših krajih čedalje slabša. Novembra pa smo vas vabili na Bernardov večer in koncert Ženskega pevskega zbora Ivan Rijavec.

To je bilo le nekaj kapljic v posodi našega beleženja časa. Od 21. novembra 2014 do 21. novembra 2015 je spletno stran obiskalo 12.486 ljudi, od tega 89 % Slovencev, 4 % Američanov, 0,8 % Rusov in med drugimi 0,6 % Nizozemcev. Na spletni strani so se povprečno zadrževali minuto in 5 sekund, 44,6 % ljudi se pogosto vrača na to spletno stran.

Morda lahko omenimo še to, da počasi pripravljamo tiskan izvod Habetovih novic, ki bo namenjen predvsem tistim, ki niso veščji s svetovnim spletom. Izšel bo predvidoma konec aprila.

Tudi letos je Televizija Zadlog pripravila nekaj posnetkov in dva filma – priredbi Rdeča Kapica (o njej tudi v časopisu Sloga) in Vžigalnik, ki je bil sneman v naših krajih. Oba bosta na spletu februarja.

Andraž Corn

Po treh letih drame letos komedija

Mrak je zapuščal Zadloško planoto, spustila se je noč. Klopi so postavili, projektor prižgali, zvok vklopili in nasmeš na svoje glave posadili. V petek, 11. septembra, so člani Televizije Zadlog in društva Trma naredili prav to. Začela se je premiera novega igranega filma – mladinske komedije Rdeča kapica.

Še preden se je projekcija novega filma zares začela, je režiser in glavni organizator Lovrenc Habe pozdravil številno občinstvo in izrazil zadovoljstvo z obiskom, saj gledalci tako pokažejo zanimanje in podporo za delo mladih. V nadaljevanju je spregovoril o snemanju in k besedi povabil tudi glavna junaka – Asto Brumen v vlogi Rdeče kapice in Andraža Corna v vlogi Janka. Izkazalo se je, da jima bolj kot govori pred živo publiko od rok gre igranje v filmu. A nič ne de, mladi ustvarjalci so se odločili, da ne pripravijo dolgih govorov, pač pa spontan kratek nastop. Tega na javnih prireditvah vsekakor nismo vajeni, zato pa je filmski večer toliko bolj domač. Nato je sledil film. Že prvi prizori so nakazovali na mladostniško razigranost in željo po zabavi. Sprva umirjena zabava pri Janku in Metki se prelevi v objesten žur. Ko pa se mama predčasno vrne z barke, znori ob pogledu na razmetano hišo. A to ni bilo najhuje ...

Po končani premieri se je organizator zahvalil sodelujočim in poudaril, da s skupnim delom filma enostavno

foto: Matic Slemič

ne bi bilo mogoče prikazati. V njem je skrito delo preko 40 ljudi, ki so prišli iz cele Slovenije dva vikenda v juliju. Izpostavil je predsednika društva Trma, Jošta Rupnika, ki bdi nad finančnim delom, ter Matica Slemiča, fotografa iz Ajdovščine, ki je glavni člen tehniške ekipe.

Že prav kmalu so sledile projekcije Rdeče kapice v Ljubljani, Kopru, Adergasu, Idriji in še kje. Ponovitev premiere je bila v nedeljo, 27. septembra, v dvorani v Črnem Vrhu.

V prihodnjem letu, ko bo že peti filmski večer, pa nameravajo premierni filmski večer spet pripraviti v avgustu, ko so večeri toplejši. Ponovno se bodo, vsaj tako pravijo, spopadli z novo komedijo.

Aleksandra Rupnik

Na Dolenjskem je lepo

Okrog 25 domačinov se je v soboto, 2. maja, odpravilo na izlet na Dolenjsko in v Belo krajino. Ogledali so si srednjo šolo Grm v Novem mestu, se sprehodili po starem mestnem jedru ter imeli kosilo. Nato so se z avtobusom odpeljali proti Beli krajini do kraja Rim pri Adlešičih. Tam jim je gospodar domačije domačih obrti Rastresen prikazal, kako pri njih obdelujejo in predelujejo lan, gospodinja pa izdelavo značilnih belokranjskih pisanic. Kdor je želel, je lahko kupil tudi domačo moko. Seveda pa so naše zavzete lanice kupile na kmetiji Rastresen laneno seme, ki so ga v mesecu maju že posejale na njive. Skupaj z njimi je izlet organizirala KUD Sloga.

Majda Bajec

Nekaj za dušo

V Encijan – Društvo za zdravilne rastline Idrija-Cerkno je vključenih kar lepo število krajanov. Vsako leto je organiziranih več ekskurzij, kjer v naravi spoznavamo rastline, njihove značilnosti, način gojenja in zdravilne učinke. Organiziranih je tudi več predavanj o predelavi in trženju izdelkov iz zdravilnih rastlin.

Letos smo si ogledali sejem Altermed, ki je bil združen s kopanjem v zdravilišču Laško. V aprilu smo spoznavali zelišča, ki jih potrebujemo za izdelavo likerja Jägermaister, in način izdelave. V maju smo si pod strokovnim vodstvom ogledali prenovljeni mestni čebelnjak v Idriji. Bili smo tudi na Dolenjskem, kjer smo prisluhnili predavanju mag. Jožeta Kukmana o zdravilnih učinkih rastlin, ki smo si jih ogledali na terenu. Organiziran je bil ogled Botaničnega vrta v Ljubljani in vožnja z ladjico po Ljubljani. V juliju smo si ogledali pridelavo zelišč v Idrijskih Krnicah, kjer je bilo tudi predavanje o aromaterapiji. V septembru smo spoznavali Belajevo domačijo v Kačičah na Krasu. Predstavljena je bila zgodovina domačije, obnova in kaj vse je mogoče na taki domačiji pridelati ter kako to prodati. To je bilo res nekaj za dušo. V oktobru je bila še ekskurzija v Istro. Obirali smo oljke in bili na prazniku kakijev v Strunjanu. Društvo je zelo dejavno, za kar gre zahvala pridni in sposobni organizatorki Vlasti Hvala. Mi pa se vedno vračamo domov zadovoljni, polni novih spoznanj in lepih vtisov.

foto: Janez Hvala

Janja Kavčič

Lilijana Homovec

Narobe pesem

Zakaj imajo mačke v krempljih skrite tačke
in tudi male ptičke na krilih perutničke.

Zakaj imajo v mrežah pajki svoje zadke,
da ni to le zato, ker imajo noge kratke.

Včeraj zjutraj v mlaki so kvakali mehovi,
ponoči pa so polhe spet hrustali plodovi.

In slišim, da s konjički kopita v dalj hitijo,
zato da otročički v neredu prej zaspijo.

Zdaj sanjajo o tački, ki spada k topli mački,
ta prede mehko prejo, dokler oči se ne odprejo.

Neuslišana domišljija

Neuslišana prevara ti razpara trebuh,
najden dežnik ti ga zašije.

Narisana pesem poškoduje tvoje ime,
strgan kamen obleče tvoje hlače.

Neusmiljena muha, kje je tvoja roka?
Kje tvoj oreh? Kje tvoj zob?

Šepetajoč krik ji odseka prst,
prelistano listje ji ga zašije.

Šumeči klavir zabode njen smeh,
prišito okno obleče njene hlače.

Šokirana slika, kje so tvoje oči?
Kje tvoj grm? Kje tvoj zid?

Posoljeno nebo mu zlomi gleženj,
izmišljena ura mu ga zašije.

Parkirana ničla izkljuje svoj verz,
zabito kladivo obleče svoje hlače.

Prekrižana pljuča, kje je njegova domišljija?

Sonja Habe

Črepinje

Vidim skodelico,
kako mi pada iz rok,
hrupno trešči ob tla,
se razbije, razleti
na drobce življenja.

Mamina skodelica.

Mnogo let
sem jo hranila,
staro izrabljeno
mojo svetinjo.

Mamino skodelico.

Razbili so se spomini,
najlepši porcelan,
v drobce življenja.
Kava ni več ista,
ni njene skodelice,
ne rok, ki božajo,
ne ustnic, ki govorijo
v najinem življenju.

Ni več mamine skodelice!

Ostale so črepinje.
Počasi jih lepim,
sestavljam
v skodelico življenja.
Shranila jo bom
v vitrino srca.

Mamino skodelico.

Nataša Hvala

Hrepenenje

Nevidna sila,
ki žene,
ki povzroča probleme,
ki osmišlja
in si nove poti izmišlja,
ki lahko uničuje,
a včasih tudi izpolnjuje.

Če izpolnjeno ni,
boli do kosti.

Krog življenja

Daj vsakemu dnevu možnost, da bo najlepši dan v tvojem življenju. (Mark Twain)

V letu 2015 smo se na Črnovrški planoti razveselili 15 novorojenčkov. Rodili so se Urška, Voranc, Štefan, Lana, Aljaž, Erik, Dane, Lenart, Rene, Maks, Rok, Lara, Zala, Auria in Jernej.

V letošnjem letu smo se poslovili od 2 sokrajank. Umrli sta Pavlina Bizjak in Jožica Čuk.

Podatki so bili zbrani 10. decembra 2015.

Janja Kavčič

Ujeta v lepoto

Živela sem za zadnjo misel, ki ljubila je moj dih
kot da bi iz groba dokončala slednji stih.
Ležala sem kot zvezda med svojimi lasmi,
ujeta v lepoto in mladost divje krvi.

Mesečina ni ljubila me z goloto moje duše,
objemala me je s hladnim prstom svoje ruše.
Sanjala sem krila zunaj teme in luči,
ujeta v lepoto in mladost divje krvi.

Ljubila sem svoj prvi konec, ki poljubil ga je pust.
Niso krive misli za tišino mojih ust.
Kradla sem obraz nasmehov slečenih ljudi,
ujeta v lepoto in mladost divje krvi.

PGD ČRNI VRH
120 LET

Idrija
DZ-SP 908
ČASOPIS
2015

908 (497.4Črni Urh nad Idrijo)

0 10 12 1790 , 1

COBISS c

PHOT. IDRIJA

